

**Analiza zdravstvenog stanja stanovništva
Zapadno-bačkog okruga 2023 godine**

UVOD

Proučavanje zdravstvenog stanja stanovništva obezbeđuje bliži uvid u bitne demografske i zdravstveno vitalne podatke od prioritenog značaja za zdravstvenu službu i sve specifičnosti morbiditeta i mortaliteta koje su od značaja za unapređenje zdravstvene zaštite. Procena zdravstvenog stanja stanovništva radi se sa ciljem da se stekne slika o zdravstvenom stanju stanovništva u posmatranom periodu, da se nađeno stanje poredi sa pređašnjim, da se utvrde zdravstvene potrebe stanovništva i na osnovu toga planira zdravstvena zaštita u narednom periodu.

Analiza zdravstvenog stanja stanovništva prolazila je kroz više faza, a u skladu sa nastalim promenama menjali su se i pokazatelji korišćeni za procenu zdravlja populacije. Poslednjih decenija menja se pristup merenja zdravstvenog stanja stanovništva od „negativnog“ (fokusan na bolest) ka „pozitivnom“ aspektu zdravlja koji je zasnovan na percepciji zdravlja, funkcionisanju i mogućnosti adaptacije u životnoj sredini.

Zdravstveno stanje stanovništva definiše se kao «opis i/ili merenje zdravlja pojedinca, grupe ili celokupne populacije prema prihvaćenim standardima uz pomoć zdravstvenih indikatora». Zdravstveni indikatori ili pokazatelji su osnovni instrumenti pomoću kojih se procenjuje stanje zdravlja stanovništva.

Ciljevi procene zdravstvenog stanja stanovništva su:

- očuvanje i unapređenje zdravlja stanovništva
- praćenje promena zdravstvenog stanja tokom vremena
- identifikovanje prioriternih zdravstvenih problema
- uočavanje i analiza razlika između pojedinih teritorija ili populacionih grupa
- preispitivanje zdravstvene politike, strategije zdravstvene zaštite i zdravstvene tehnologije
- unapređenje menadžmenta u zdravstvu

Rezultati analize zdravstvenog stanja stanovništva opštine Sombor pokazuju da su indikatori zdravstvenog stanja slični kao u drugim okruzima na teritoriji Vojvodine. Demografski pokazatelji, pre svega pokazatelji starenja stanovništva i prirodnog kretanja nepovoljni su u svim opštinama Zapadno-bačkog okruga.

U analizi morbiditeta i mortaliteta dominiraju hronična nezarazna oboljenja kao i životne navike zajedno sa nepovoljnim delovanjem brojnih faktora rizika po zdravlje stanovništva. Stoga zdravstvena zaštita mora biti usmerena na unapređenje zdravlja i preventivne programe kao i na međusektorsku saradnju u oblasti promocije zdravlja što je obaveza celokupne zajednice.

Kao izvor podataka za pripremu analize korišćeni su:

- podaci i publikacije Republičkog zavoda za statistiku
- izveštaji rutinske zdravstvene statistike i evidencija
- dostupne baze podataka iz individualnih statističkih izveštaja
- baza podataka o zaraznim bolestima i imunoprofilaksi
- populacioni registri za neka od hroničnih masovnih nezaraznih bolesti
- podaci SZO

1. VITALNO-DEMOGRAFSKE KARAKTERISTIKE

1.1. Osnovni podaci o teritoriji i stanovništvu

Zapadno-bački upravni okrug nalazi se u severozapadnom delu Republike Srbije i ima četiri opštine u svom sastavu - Apatin, Kula, Odžaci i Sombor. Prostire se na površini od 2488 km² što predstavlja 2,7% ukupne površine Republike Srbije i 11,2% površine Vojvodine. Stanovništvo je nastanjeno u 37 naselja sa prosečnom gustinom naseljenosti od 62 stanovnika po km². Prema popisu stanovništva iz 2011 godine na području okruga živelo je 188087 stanovnika a sredinom 2022 godine 155104 stanovnika. U posmatranom periodu broj stanovnika smanjen je za 32983, čime je nastavljen višegodišnji trend smanjenja broja stanovnika na posmatranoj teritoriji.

Tabela 1. Broj stanovnika po opštinama Zapadno-bačkog okruga 2011/2022 godine

opština/okrug	broj stanovnika 2011	broj stanovnika 2022
Sombor	85903	71094
Apatin	28929	23274
Kula	43101	35674
Odžaci	30154	25062
ZB Okrug	188087	155104

Grafikon 1. Kretanje broja stanovnika na području Zapadno-bačkog okruga 2018-2022 godine

Jednu od osnovnih demografskih karakteristika stanovništva našeg okruga predstavlja izražen proces starenja. Starosna struktura odgovara regresivnom biološkom tipu gde učešće dobne grupe 65 i više godina iznosi **24,4%**. Prosečna starost stanovništva iznosi **45,7** godina.

Tabela 2. Udeo 65 i više godina po opštinama ZBO 2022 godine

opština/okrug	65 i više godina	
	broj	%
Sombor	17597	24,8
Apatin	6001	25,8
Kula	8255	23,1
Odžaci	6067	24,2
ZB Okrug	37920	24,4

Tabela 3.

Prosečna starost stanovništva u Republici Srbiji, Vojvodini i Zapadno-bačkom okrugu 2022 godine

teritorija	prosečna starost stanovništva
Republika Srbija	43.8
Vojvodina	43.6
Zapadno-bački okrug	45.7
Sombor	46.0
Apatin	46.5
Kula	44.9
Odžaci	45.4

Očekivano trajanje života na rođenju jedan je od najznačajnijih indikatora zdravstvenog stanja stanovništva, naročito za međunarodna poredjenja. Na području Zapadno-bačkog okruga ovaj pokazatelj za mušku novorođenčad iznosi **71,4** a za žensku **77,0** godina.

Tabela 4.

Očekivano trajanje života na rođenju u Republici Srbiji, Vojvodini i Zapadno-bačkom okrugu 2022 godine

teritorija	očekivano trajanje života na rođenju	
	muškarci	žene
Republika Srbija	73.0	78.1
Vojvodina	72.0	77.5
Zapadno-bački okrug	71.4	77.0
Sombor	70.1	75.9
Apatin	69.5	76.4
Kula	72.1	76.7
Odžaci	69.3	75.8

Na osnovu navedenih pokazatelja, teritorija Zapadno-bačkog okruga svrstava se u kategoriju veoma starih populacija a nepovoljna demografska kretanja glavni su razlog dostignutog rekorda u obimu negativnog prirodnog priraštaja.

2.1. Trendovi u prirodnom kretanju stanovništva

▪ **Natalitet**

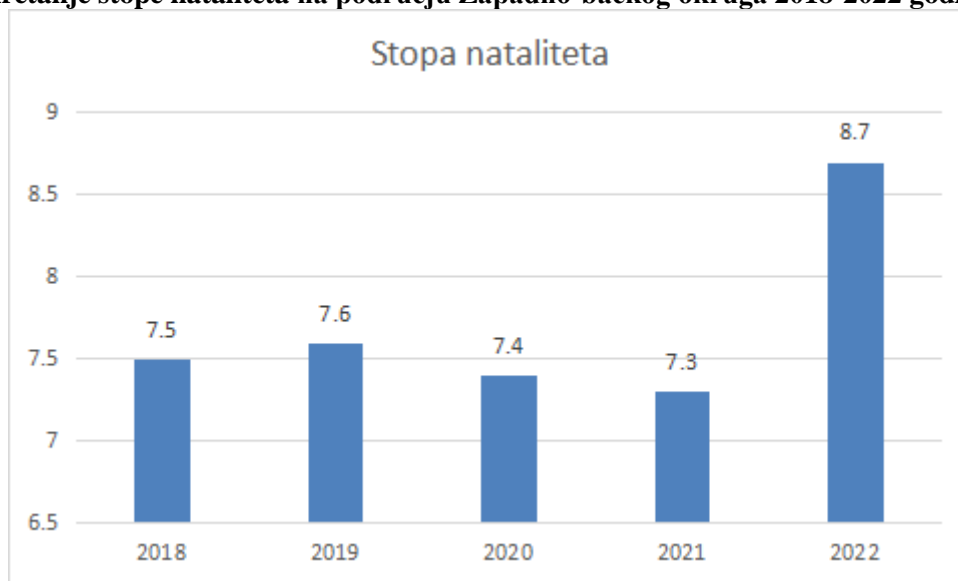
U prirodnom kretanju stanovništva pokazatelji su i dalje veoma nepovoljni. Na području Zapadno-bačkog okruga već dugi niz godina postoji tendencija opadanja kako broja živorođenih tako i stope nataliteta, pa se teritorija okruga svrstava u područja sa izrazito niskom stopom nataliteta. Prema podacima za 2022 godinu stopa je iznosila **8,7/1000** stanovnika.

Tabela 5.

Stopa nataliteta u Republici Srbiji, Vojvodini i Zapadno-bačkom okrugu 2022 godine

teritorija	broj živorođenih	stopa nataliteta
Republika Srbija	62700	62700
Vojvodina	16564	9,5
Zapadno-bački okrug	1357	8,7
Sombor	588	8,3
Apatin	215	9,2
Kula	312	8,7
Odžaci	242	9,7

Grafikon 2. Kretanje stope nataliteta na području Zapadno-bačkog okruga 2018-2022 godine

Fertilitet

Fertilitet jedne populacije najbolje se izražava stopa ukupnog fertiliteta. Ona predstavlja prosečan broj dece koju u reproduktivnom dobu rodi jedna žena. Na području okruga stopa iznosi **1,77** a prosečna starost majke pri rođenju prvog deteta **27,8** godina. U toku 2022 godine zaključeno je **664** a razvedeno **314** brakova.

Tabela 6.

Stopa ukupnog fertiliteta po opštinama Zapadno-bačkog okruga 2022 godine

teritorija	stopa ukupnog fertiliteta	prosečna starost majke pri rođenju 1. deteta	BRAKOVI	
			zaključeni	razvedeni
Sombor	1.68	28.2	294	156
Apatin	1.92	26.5	121	54
Kula	1.72	28.3	139	62
Odžaci	1.94	27.1	110	42
Zapadno-bački okrug	1.77	27.8	664	314

▪ Mortalitet

Na vrednost opšte stope mortaliteta značajno utiču trendovi u demografskom razvoju (pre svega produženje očekivanog trajanja života i visok udeo starih u ukupnom stanovništvu) kao i promene u ponašanju i stilu življenja. Prema podacima za 2022 godinu opšta stopa mortaliteta na području Zapadno-bačkog okruga iznosila je **20,1/1000** stanovnika, čime je nastavljen trend održavanja visokih vrednosti stope smrtnosti.

Tabela 7.

Stopa mortaliteta u Republici Srbiji, Vojvodini i Zapadno-bačkom okrugu 2022 godine

teritorija	broj umrlih	stopa mortaliteta
Republika Srbija	109203	16.4
Vojvodina	29302	16.8
Zapadno-bački okrug	3117	20.1
Sombor	1475	20.7
Apatin	534	22.9
Kula	613	17.2
Odžaci	495	19.8

Grafikon 3. Kretanje stope mortaliteta na području Zapadno-bačkog okruga 2018-2022 godine

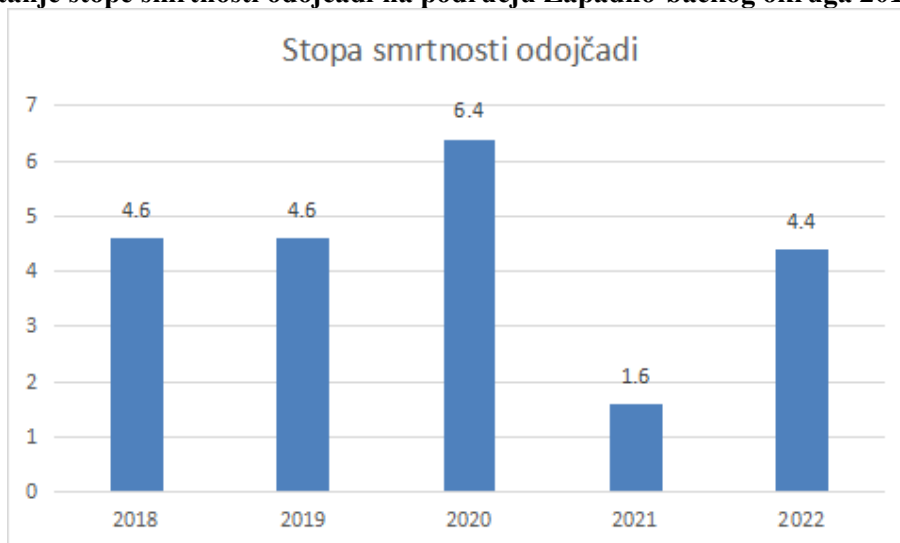
Smrtnost odojčadi

Prema podacima za 2022 godinu stopa smrtnosti odojčadi imala je vrednost od **4,4/1000** živorodjenih (u opštini Sombor 5,1). Iako vrednost stope varira po godinama, prema merilima SZO, zadržava se u okvirima niskih vrednosti.

Tabela 8. Stopa smrtnosti odojčadi 2022 godine

teritorija	broj živorodjenih	umrla odojčad	stopa s.odojčadi
Republika Srbija	62700	250	4.0
Vojvodina	16564	75	4.5
Zapadno-bački okrug	1357	6	4.4
Sombor	588	3	5.1
Apatin	215	0	0.0
Kula	312	2	6.4
Odžaci	242	1	4.1

Grafikon 4. Kretanje stope smrtnosti odojčadi na području Zapadno-bačkog okruga 2018-2022 godine

▪ Prirodni priraštaj

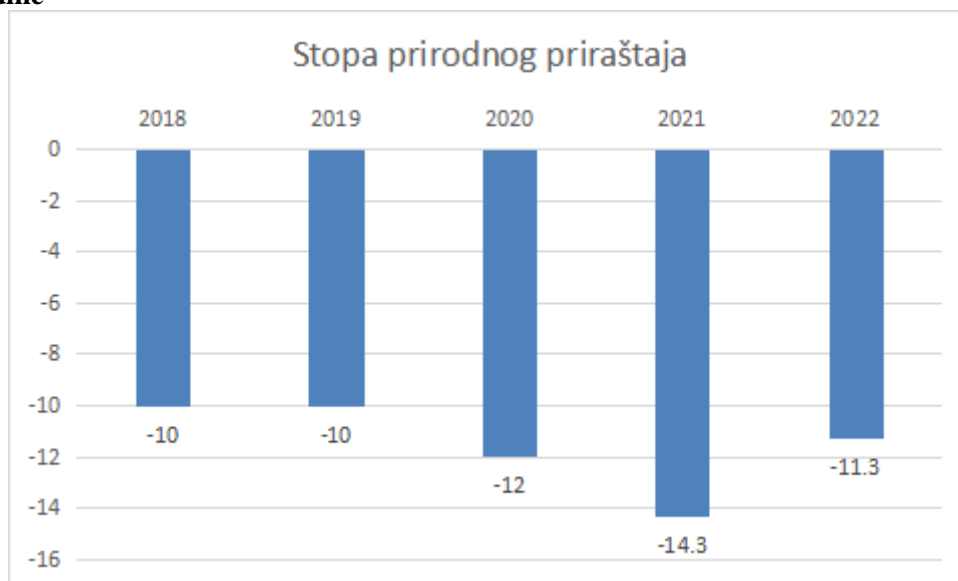
Kao rezultanta radjanja i umiranja, stopa prirodnog priraštaja na području opštine Sombor je veoma nepovoljna. Prema podacima za 2022 godinu vrednost stope iznosila je **-11,3/1000** st.

Tabela 9.

Prirodni priraštaj u R.Srbiji, Vojvodini i Zapadno-bačkom okrugu 2022 godine

teritorija	broj	stopa p.priraštaja
Republika Srbija	-46503	-7.0
Vojvodina	-12738	-7.3
Zapadno-bački okrug	-1760	-11.3
Sombor	-887	-12.5
Apatin	-319	-13.7
Kula	-301	-8.4
Odžaci	-253	-10.1

Grafikon 5. Kretanje stope prirodnog priraštaja na području Zapadno-bačkog okruga 2018-2022 godine

2. STRUKTURA UZROKA SMRTI

Tokom 2022 godine na teritoriji Zapadno-bačkog okruga umrlo je 3117 lica. U odnosu na prethodni period, nema značajnijih izmena u kretanju vodećih uzroka smrti. Prvo mesto zauzimaju bolesti sistema krvotoka sa učešćem od 48,2% dok su na drugom mestu tumori sa 18,8%. U poretku vodećih uzroka smrti slede bolesti sistema za disanje, grupa simptomi, znaci i patološki klinički i laboratorijski nalazi i povrede, trovanja i ostale posledice spoljašnjih uzroka.

Tabela 10. Struktura uzroka smrti na području ZBO 2022 godine

Grupa bolesti	Broj umrlih	%	Stopa na 100.000st.
bolesti sistema krvotoka	1501	48,2	967,7
tumori	585	18,8	377,2
bolesti sistema za disanje	181	5,8	116,7
simptomi,znaci i patološki klinički i lab. nalazi	138	4,4	89,0
povrede, trovanja i ostale posledice spoljašnjih uzroka	85	2,7	54,8
ostali uzroci smrti	627	20,1	404,2
Ukupno	3117	100,0	2009,6

Najveći socijalno-medicinski značaj u umiranju kao i u oboljevanju stanovništva imaju bolesti sistema krvotoka i maligniteti. Radi se o bolestima koje su:

- dugotrajne i masovne
- posledice ovih bolesti su brojne i zahvataju niz sfera života (zdravstvene, ekonomske i socijalne)
- dovode do sprečenosti za rad i invalidnosti
- zahtevaju dug period stručnog nadzora i opservacije
- terapijske mere su dugotrajne
- na njihovu pojavu prvenstveno utiču faktori vezani za ponašanje
- prevencija ovih bolesti ogleda se u borbi protiv faktora rizika (nepravilna ishrana, pušenje, nedovoljna fizička aktivnost, stres...)

Dominacija hroničnih nezaraznih bolesti u strukturi oboljevanja i umiranja stanovništva opštine Sombor i Zapadno-bačkog okruga a čiji su najznačajniji faktori vezani za ponašanje i stil života, ukazuju na potrebu sprovođenja mera pre svega primarne prevencije kao i strategija i programa koji uključuju multisektorsku saradnju u zajednici.

Redukcija faktora rizika i štetnih navika u ponašanju imaju ključnu ulogu u prevenciji ovih oboljenja sa ciljem očuvanja i unapređenja zdravlja stanovništva.

Pušenje, nepravilna ishrana i nedovoljna fizička aktivnost zajednički su faktori rizika za gotovo sva vodeća hronična nezarazna oboljenja.

Pušenje kao faktor rizika

Procenjuje se da je pušenje uzrok nastanka skoro 10% svih bolesti srca i krvnih sudova.

Pušači imaju dvostruko do trostruko viši rizik za pojavu srčanog i moždanog udara u poredjenju sa nepušačima.

Rizik je veći ukoliko je osoba počela da puši pre 16. godine života, raste sa godinama i viši je kod žena pušača nego kod muškaraca pušača.

U roku od dve godine od prestanka pušenja, rizik od ishemijskih bolesti srca se znatno smanjuje a u roku od 15 godina od prestanka pušenja rizik od kardiovaskularnih oboljenja se izjednačuje sa rizikom koji postoji kod nepušača.

U svetu ima milijardu svakodnevnih pušača duvana. Najviša učestalost svakodnevnih pušača duvana zabeležena je u evropskom regionu (31%). Najniža učestalost je u afričkom regionu (10%). Izloženost pasivnom pušenju prouzrokuje smrt 600.000 ljudi svake godine a od tog broja 28% su deca. **U Srbiji svakodnevno konzumira duvanske proizvode 32.6% muškaraca i 25.9% žena.**

Prestanak pušenja značajno doprinosi poboljšanju zdravlja. U roku od dve godine od prestanka pušenja, rizik od koronarne bolesti srca se značajno smanjuje. Posle 15 godina nakon prestanka pušenja, rizik od bolesti srca i krvnih sudova vraća se na rizik nepušača.

Nepravilna ishrana kao faktor rizika

Utvrđena je povezanost visokog unosa zasićenih masti, transmasti i soli, kao i nizak unos voća, povrća i ribe sa rizikom za nastanak kardiovaskularnih bolesti. Smatra se da je nedovoljan unos voća i povrća odgovoran za nastanak 20% svih bolesti srca i krvnih sudova.

Prekomerna telesna masa i gojaznost u dečjem uzrastu povećavaju rizik za nastanak srčanog i moždanog udara pre 65. godine života za tri do pet puta. Učestalo konzumiranje visokoenergetskih namirnica, kao što su prerađene namirnice bogate mastima i šećerima, dovodi u rizik od nastanka koronarne bolesti srca.

Pravilna ishrana može da doprinese održavanju poželjne telesne mase, poželjnog lipidnog profila i nivoa krvnog pritiska.

Gojaznost je usko povezana sa glavnim kardiovaskularnim faktorima rizika kao što su povišen krvni pritisak, netolerancija glukoze, dijabetes tipa 2 i dislipidemija.

Prema rezultatima istraživanja zdravlja stanovništva Srbije 2013. godine, na osnovu izmerene vrednosti indeksa telesne mase, više od polovine stanovništva uzrasta od 15 godina i više bilo je prekomerno uhranjeno (56.3%), odnosno 35.1% stanovništva je bilo predgojazno i 21.2% stanovništva gojazno. Gojaznost je kod oba pola bila približno isto rasprostranjena (muškarci 20.1% i žene 22.2%).

Preporuke za pravilnu ishranu

Povećan unos žitarica od punog zrna

Povećan unos povrća i voća

Povećan unos ribe

Smanjen unos masti i prostih šećera

Smanjen unos soli

PRAVILNOM ISHRANOM DO ZDRAVLJA

Nedovoljna fizička aktivnost kao faktor rizika

Nedovoljna fizička aktivnost je četvrti vodeći faktor rizika umiranja. Ljudi koji su nedovoljno fizički aktivni imaju 20 do 30% veći rizik od svih uzroka smrti u odnosu na one koji su fizički aktivni najmanje 30 minuta veći broj dana u toku nedelje. U svetu je nedovoljna fizička aktivnost zastupljena kod 31% odraslog stanovništva a u Srbiji je nedovoljno fizički aktivno 44% odraslih.

Preporuke za fizičku aktivnost

Budite aktivni najmanje 30 minuta u toku dana

Šetajte i koristite bicikl što je moguće više

Koristite stepenice umesto lifta

Pauzu iskoristite za lagane vežbe ili kratku šetnju

Što više slobodnog vremena provodite u prirodi

KRETANJEM DO ZDRAVLJA

3. OBOLJEVANJE STANOVNIŠTVA

Vodeće grupe bolesti u službama primarne zdravstvene zaštite

▪ Služba za zdravstvenu zaštitu odraslih

Tokom 2023 godine u ordinacijama opšte medicine na području Zapadno-bačkog okruga utvrđeno je ukupno 112562 oboljenja i stanja. Prvo mesto u strukturi morbiditeta zauzimaju faktori koji utiču na zdravstveno stanje i kontakt sa zdravstvenom službom sa učešćem od 16.06 % a zatim slede bolesti za disanje sa 12.77%. U pet vodećih grupa bolesti ulaze i bolesti sistema krvotoka, bolesti mišićno-koštanog sistema i vezivnog tkiva i grupa simptomi, znaci i patološki klinički i laboratorijski nalazi.

Tabela 1.

Vodeće grupe bolesti u službi za zdravstvenu zaštitu odraslih na području Zapadno-bačkog okruga 2023 godine

R.br.	Grupa bolesti	Broj reg. slučajeva	%
1.	Faktori koji utiču na zdr.stanje i kontakt sa zdr.slужbom	18084	16.06
2.	Bolesti sistema za disanje	14378	12.77
3.	Bolesti sistema krvotoka	11918	10.59
4.	Bolesti mišićno-koštanog sistema i vezivnog tkiva	11860	10.54
5.	Simptomi, znaci i patološki klinički i laboratorijski nalazi	9294	8.26
Ukupno		112562	100.00

▪ Služba za zdravstvenu zaštitu dece

U službama za zdravstvenu zaštitu predškolske dece registrovano je u 2023 godini 16542 oboljenja. U strukturi oboljevanja dece predškolske dobi na prvom mestu je grupa faktora koji utiču na zdravstveno stanje i kontakt sa zdravstvenom službom sa 38.15%, dok su na drugom mestu bolesti sistema za disanje sa udelom od 26.16%. U poretku vodećih grupa bolesti slede zarazne i parazitarne bolesti, zatim grupa simptomi, znaci i patološki klinički i laboratorijski nalazi i bolesti uva i mastoidnog nastavka.

Tabela 2.**Vodeće grupe bolesti u službi za zdravstvenu zaštitu dece na području Zapadno-bačkog okruga 2023 godine**

R.br.	Grupa bolesti	Broj reg. slučajeva	%
1.	Faktori koji utiču na zdr.stanje i kontakt sa zdr.slужbom	6311	38.15
2.	Bolesti sistema za disanje	4328	26.16
3.	Zarazne i parazitarne bolesti	1372	8.29
4.	Simptomi, znaci i patološki klinički i laboratorijski nalazi	1345	8.13
5.	Bolesti uva i mastoidnog nastavka	845	5.11
Ukupno		16542	100.00

▪ Služba za zdravstvenu zaštitu školske dece i omladine

U oblasti zaštite zdravlja školske dece i omladine utvrđeno je tokom 2023 godine 17575 oboljenja. U ukupnom morbiditetu prvo mesto zauzimaju faktori koji utiču na zdravstveno stanje i kontakt sa zdravstvenom službom sa 28.36% a zatim bolesti sistema za disanje sa 27.73%. U strukturi oboljevanja dalje slede simptomi, znaci i patološki klinički i laboratorijski nalazi, zarazne i parazitarne bolesti i grupa povrede, trovanja i posledice delovanja spoljnih uzroka.

Tabela 3.**Vodeće grupe bolesti u službi za zdravstvenu zaštitu školske dece i omladine na području Zapadno-bačkog okruga 2023 godine**

R.br.	Grupa bolesti	Broj reg. slučajeva	%
1.	Faktori koji utiču na zdr.stanje i kontakt sa zdr.slужbom	4984	28.36
2.	Bolesti sistema za disanje	4873	27.73
3.	Simptomi, znaci i patološki klinički i laboratorijski nalazi	1820	10.36
4.	Zarazne i parazitarne bolesti	1462	8.32
5.	Povrede, trovanja i posledice delovanja spoljnih uzroka	936	5.32
Ukupno		17575	100.00

▪ Služba za zdravstvenu zaštitu žena

U službama za zdravstvenu zaštitu žena registrovano je tokom 2023 godine 19970 oboljenja. Na prvom mestu nalazi se grupa faktora koji utiču na zdravstveno stanje i kontakt sa zdravstvenom službom sa učešćem od 52.56%, dok su na drugom mestu bolesti mokraćno-polnog sistema sa udelom od 32.18%. U strukturi morbiditeta dalje sledi grupa trudnoća, rađanje i babinje, tumori i bolesti žlezda sa unurašnjim lučenjem, ishrane i metabolizma.

Tabela 4.

Vodeće grupe bolesti u službi za zdravstvenu zaštitu žena na području Zapadno-bačkog okruga 2023 godine

R.br.	Grupa bolesti	Broj reg. slučajeva	%
1.	Faktori koji utiču na zdr.stanje i kontakt sa zdr.sluzbom	10496	52.56
2.	Bolesti mokraćno-polnog sistema	6427	32.18
3.	Trudnoća, rađanje i babinje	1777	8.90
4.	Tumori	818	4.10
5.	Bolesti žlezda sa unutrašnjim lučenjem, ishrane i metabolizma	172	0.86
Ukupno		19970	100.00

▪ Zdravstvena zaštita usta i zuba

Tokom 2023 godine u službama za zdravstvenu zaštitu usta i zuba registrovano je ukupno 45169 oboljenja i stanja, od toga kod predškolske dece 3672, kod školske dece i omladine 21699 i kod odraslog stanovništva 1798.

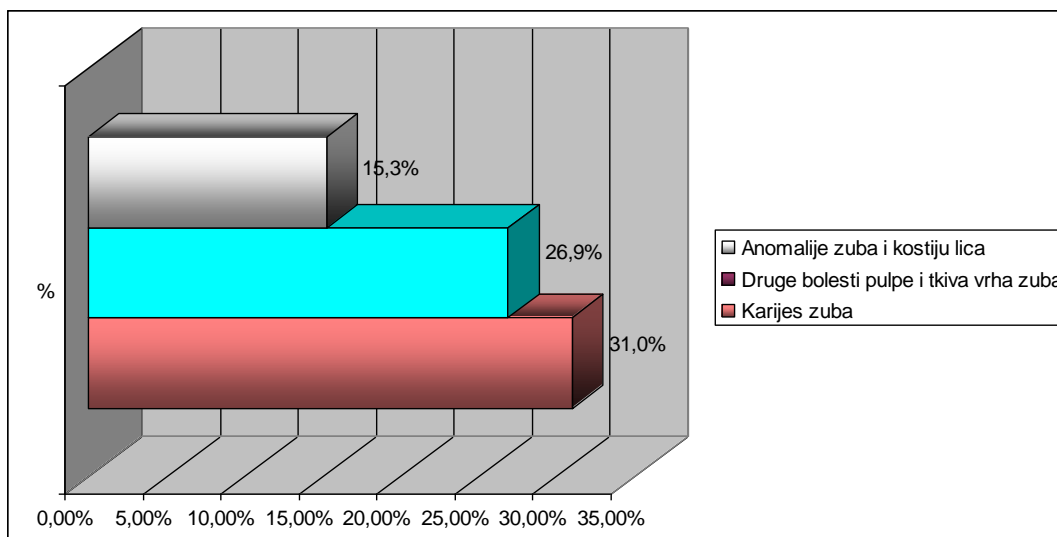
Tabela 5.

Morbiditetna lista u stomatološkoj zdravstvenoj zaštiti 2023 godine

Zapadno-bački okrug

Morbiditetna lista	Ukupno	Predšk. deca	Školska deca	Odrasli
Poremećaji razvoja i nicanja zuba	1754	355	1155	244
Zadržan i zaglavljen zub	285	43	138	104
Karijes zuba	11147	1680	4897	4570
Druge bolesti tvrdih zubnih tkiva	2925	411	1999	515
Bolesti pulpe zuba i tkiva vrha zuba	9667	685	2302	6680
Gingivitis-zapaljenje desni i bol.okoline zuba	1191	29	180	982
Druge bolesti desni i bezubog alveolarnog nastavka	1036	4	558	474
Anomalije zuba i kostiju lica	5499	362	4451	686
Druge bolesti zuba i potpornog tkiva	2144	66	438	1640
Ciste usne duplje neklasifikovane na dr.mestu	39	1	0	38
Druge bolesti vilice	65	0	3	62
Bolesti pljuvačnih žlezda	8	0	1	7
Zapaljenje sluznice usta	59	14	36	9
Druge bolesti usne i sluznice usta	26	7	5	14
Bolesti jezika	3	0	0	3
Maligne bolesti	0	0	0	0
Povrede usne i usta	95	15	61	19
Ukupno	35943	3672	16224	16047

Графикон 1. Водећа обољења у регистрованом морбидитету службе за заштиту уста и зуба 2023 године

4. KADROVI, RAD I KORIŠĆENJE ZDRAVSTVENE ZAŠTITE

Zdravstvenu delatnost na području Zapadno-bačkog okruga obezbeđuju, u skladu sa planom mreže, sledeće zdravstvene ustanove:

Na primarnom nivou zdravstvene delatnosti

Dom zdravlja Sombor
Dom zdravlja Apatin
Dom zdravlja Kula
Dom zdravlja Odžaci
Apoteka narodna Sombor

Na sekundarnom nivou

Opšta bolnica "dr Radivoj Somonović" Sombor
RRC "Junaković" Apatin

Ustanove na više nivoa

Zavod za javno zdravlje Sombor

4.1. OPŠTINA APATIN

DOM ZDRAVLJA APATIN

Zdravstvenu delatnost na području opštine Apatin, u skladu sa planom mreže, obavljaju Dom zdravlja Apatin i RRC Banja Junaković.

U 2023 godini dom zdravlja u Apatinu imao je ukupno 140 zaposlenih, od toga 103 ili 73.57% zdravstvenih radnika i 37 ili 26.43% nemedicinskih radnika. Od ukupnog broja zdravstvenih radnika i saradnika doktori medicine čine 29, doktori stomatologije 5, medicinske sestre/tehničari 59, stomatološke sestre 7 i zubni tehničari 1 (0,97%).

Tabela 1. Ukupan broj zaposlenih u domu zdravlja Apatin 2023 godine

zaposleni na neodređeno vreme	ukupno zaposlenih
Doktori medicine	29
Doktori stomatologije	5
Medicinske sestre/tehničari	59
Stomatološke sestre	7
Zubni tehničari	1
Zdravstveni saradnici	0
Nemedicinski administrativni radnici	12
Nemedicinski tehnički/pomoćni radnici	20
Vozači HMP	5
Zbog zamene odsutnih	2
UKUPNO	140

Ukupan broj zaposlenih u RRC Junaković iznosio je 131, na neodređeno vreme 123, na određeno vreme zbog zamene odsutnih 7, zbog povećanog obima posla 1.

▪ Služba za zdravstvenu zaštitu odraslih

U službama za zdravstvenu zaštitu odraslog stanovništva na području opštine Apatin radilo je tokom 2023 godine 12 lekara i 18 zdravstvenih radnika sa višom i srednjom stručnom spremom. Odnos broja lekara i medicinskih sestara/tehničara iznosio je 0.7.

Broj stanovnika po jednom lekaru iznosio je 1780 (normativ – 1 lekar na 1600 stanovnika), dok se prosečan broj pregleda po korisniku kretao oko 3.8. Tokom godine registrovano je ukupno 81380 pregleda, od čega 2861 preventivnih i 78519 kurativnih. Prosečan broj poseta po lekaru na godišnjem nivou iznosio je 6782 (mera izvršenja – 7350 poseta godišnje).

Tabela 2. Zdravstvena zaštita odraslog stanovništva 2023 godine

opština	populacija 19 i više	broj lekara	broj m.sestara	br.stan. na 1lek.	br.preventiv. pregleda	br.kurativnih pregleda	ukupno pregleda	br.pregleda po lekaru
Apatin	21359	12	18	1780	2861	78519	81380	6782

▪ Služba za zdravstvenu zaštitu predškolske dece

Zdravstvenu zaštitu dece predškolske dobi na području opštine Apatin obezbeđivala su tokom 2023 godine 3 lekara i 2 zdravstvena radnika sa višom i srednjom stručnom spremom. Odnos broja lekara i medicinskih sestara-tehničara iznosio je 1.5.

Po jednom lekaru dolazi u proseku 444 dece. Kod lekara je tokom godine zabeleženo ukupno 11687 poseta, od toga 1906 preventivnih i 9781 kurativnih poseta. Po jednom detetu ostvareno je 1.4 preventivnih i 7.3 kurativnih pregleda. Prosečan broj poseta po lekaru iznosio je 3896 (mera izvršenja – 6300 poseta godišnje).

Tabela 3. Zdravstvena zaštita dece 2023 godine

opština	broj dece	broj lekara	br. med. sestara	br.dece na 1 lek.	preventivni pregledi		kurativni pregledi	
					ukupno	po detetu	ukupno	po detetu
Apatin	1333	3	2	444	1906	1.4	9781	7.3

Tabela 4. Prosečna opterećenost lekara 2023 godine

opština	broj lekara	ukupan broj pregleda	broj pregleda po lekaru
Apatin	3	11687	3896

▪ Služba za zdravstvenu zaštitu školske dece i omladine

U službama za zdravstvenu zaštitu školske dece i omladine na području opštine Apatin radila su prethodne godine 3 lekara i 3 zdravstvena radnika sa višom i srednjom stručnom spremom. Odnos broja lekara i medicinskih sestara-tehničara je 1.0. Na jednog lekara u službi dolazi u proseku 843 školske dece.

U toku godine ostvareno je ukupno 12723 poseta, dok je po jednom detetu bilo 0.7 preventivnih i 4.3 kurativnih poseta. Prosečna opterećenost lekara na godišnjem nivou iznosila je 4241 poseta (mera izvršenja – 6300 poseta godišnje).

Tabela 5. Zdravstvena zaštita školske dece i omladine 2023 godine

opština	broj dece	broj lekara	br. med. sestara	br.dece na 1 lek.	preventivni pregledi		kurativni pregledi	
					ukupno	po detetu	ukupno	po detetu
Apatin	2528	3	3	843	1864	0.7	10859	4.3

Tabela 6. Prosečna opterećenost lekara 2023 godine

opština	broj lekara	ukupan broj pregleda	broj pregleda po lekaru
Apatin	3	12723	4241

▪ Služba za zdravstvenu zaštitu žena

Zaštitu zdravlja žena obezbeđivala su tokom 2023 godine 2 lekara i 3 medicinske sestre/tehničara. Odnos broja lekara i medicinskih sestara-tehničara je 0.7.

Na jednog lekara dolazi u proseku 5767 žena starijih od 15 godina. U ordinacijama lekara registrovano je tokom godine 9321 poseta, od toga 3328 preventivnih i 5993 kurativnih poseta.

Po jednoj ženi ostvareno je u toku godine svega 0.3 preventivnih i 0.5 kurativnih pregleda. Godišnji broj poseta po lekaru iznosio je 4660 (mera izvršenja – 6300 poseta godišnje).

Tabela 7. Zdravstvena zaštita žena 2023 godine

opština	br.žena 15 i više g.	broj lekara	br. med. sestara	br.žena po 1 lek.	preventivni pregledi		kurativni pregledi	
					ukupno	po ženi	ukupno	po ženi
Apatin	11535	2	3	5767	3328	0.3	5993	0.5

Tabela 8. Prosečna opterećenost lekara 2023 godine

opština	broj lekara	ukupan broj pregleda	broj pregleda po lekaru
Apatin	2	9321	4660

▪ Služba hitne medicinske pomoći

U službi hitne medicinske pomoći radilo je tokom godine 4 lekara i 12 medicinskih sestara/tehničara. Ostvareno je ukupno 13650 pregleda lekara i pruženo 13398 dijagnostičko terapijskih usluga.

▪ Služba za stomatološku zdravstvenu zaštitu

Stomatološku zdravstvenu zaštitu obezbeđivalo je tokom 2023 godine 5 doktora stomatologije, 7 stomatoloških sestara i 1 zubni tehničar. Tokom godine ostvareno je 1731 preventivnih pregleda, u oblasti zdravstvenog vaspitanja 560 i 15023 kurativnih (pregledi, dijagnostika i terapija).

▪ Polivalentna patronažna služba

U okviru polivalentne patronažne službe radile su u toku godine 4 medicinske sestre/tehničari koje su ostvarile 1100 poseta novorođenčetu i porodilji (0-1 mesec), 567 poseta porodici te 251 poseta u okviru individualnog zdravstveno-vaspitanog rada.

PREVENTIVNI PREGLEDI

Tabela 9. Preventivni pregledi u službi za zdravstvenu zaštitu odraslih 2023 godine

PREVENTIVA/ Pregledi lekara	planirano	ostvareno	%izvršenja
Preventivni pregledi odraslih	1200	257	21.4
Preventivni pregledi odraslih (19-34 godine)	500	115	23.0
Preventivni pregledi odraslih (35 i više godina)	700	142	20.3
Skrining/rano otkrivanje raka-pozivanje učesnika na skrining	3800		0.0
Skrining/ rano otkrivanje depresije	320	237	74.1
Skrining/ rano otkrivanje dijabetesa tipa 2	2250	70	3.1
Skrining/ rano otkrivanje kardiovaskularnog rizika	1000	5	0.5
Skrining/ rano otkrivanje kardiovaskularnog rizika - muškarci	500	3	0.6
Skrining/ rano otkrivanje kardiovaskularnog rizika - žene	500	2	0.4
Skrining/ rano otkrivanje raka debelog creva (50-74 godina)	1900	13	0.7
Sprovođenje imunizacije/ vakcinacije	1830	2279	124.5

Tabela 10. Preventivni pregledi u službi za zdravstvenu zaštitu dece 2023 godine

PREVENTIVA/ Pregledi lekara	Planirano	Ostvareno	%izvršenja
Preventivni pregled novorođenčadi i odojadi u prvoj godini života (6 pregleda po detetu)	890	1014	113.9
Preventivni pregled dece od jedne godine do polaska u školu	437	438	100.2
Preventivni pregled u 2. godini (2 pregleda po detetu)	202	131	64.9
Preventivni pregled u 4. godini	150	89	59.3
Preventivni pregled pred polazak u školu (6/7 godina)	150	218	145.3
Kontrolni pregled dece, školske dece i omladine	60	42	70.0
Kontrolni pregled dece (u 3. godini)	30	25	83.3
Kontrolni pregled dece (u 5. godini)	30	17	56.7
Preventivni pregled pre upućivanja u ustanovu za kolektivni boravak dece, školske dece i omladine	490	88	18.0
*Sprovođenje imunizacije/ vakcinacije	270	322	119.3
Ultrazvučni pregled novorođenčadi radi ranog otkrivanja displazije kukova	10	2	20.0

Tabela 11. Preventivni pregledi u službi za zdravstvenu zaštitu školske dece 2023 godine

PREVENTIVA/ Pregledi lekara	planirano	ostv.	%
Preventivni pregled školske dece i omladine	1500	740	49.3
Preventivni pregled u osmoj godini (I razred OŠ)	270	133	49.3
Preventivni pregled u desetoj godini (III razred OŠ)	300	146	48.7
Preventivni pregled u dvanaestoj godini (V razred OŠ)	250	172	68.8
Preventivni pregled u četrnaestoj godiniri (VII razred OŠ)	200	289	144.5
Preventivni pregled u šesnaestoj godini (I razred SŠ)	230	0	0.0
Preventivni pregled u osamnaestoj godini (III razred SŠ)	250	0	0.0
Kontrolni pregled dece, školske dece i omladine	200	54	27.0
Kontrolni pregledi u devetoj godini (II razred OŠ)	35	17	48.6
Kontrolni pregledi u jedanaestoj godini (IV razred OŠ)	35	13	37.1
Kontrolni pregledi u trinaestoj godini (VI razred OŠ)	35	11	31.4
Kontrolni pregledi u petnaestoj godini (VIII razred OŠ)	35	13	37.1
Kontrolni pregledi u sedamnaestoj godini (II razred SŠ)	30	0	0.0
Kontrolni pregledi u devetnaestoj godini (IV razred SŠ)	30	0	0.0
Preventivni pregled pre upućivanja u ustanovu za kolektivni boravak dece, školske dece i omladine	260	431	165.8
*Sprovođenje imunizacije/ vakcinacije	245	346	141.2
Utvrđivanje opšte zdravstvene sposobnosti dece od šest do 14 godina života za bavljenje sportskim aktivnostima, odnosno delatnostima	450		0.0
Utvrđivanje posebne zdravstvene sposobnosti dece od šest do 14 godina života za bavljenje sportskim aktivnostima, odnosno delatnostima	330	293	88.8
Kontrolni pregled dece od šest do 14 godina života za utvrđivanje opšte, odnosno posebne zdravstvene sposobnosti za bavljenje sportskim aktivnostima, odnosno delatnostima	50		0.0

Tabela 12. Preventivni pregledi u službi za zdravstvenu zaštitu žena 2023 godine

PREVENTIVA/ Pregledi lekara	planirano	ostv.	%
Preventivni ginekološki pregled	650	559	86.0
Skrining/rano otkrivanje raka-pozivanje učesnika na skrining	1600	4	0.3
Skrining/ rano otkrivanje raka grlića materice - PAP test	1600	334	20.9
Skrining rano otkrivanje raka grlića materice- supervizijski pregled pločice	250	8	3.2
Skrining rano otkrivanje raka grlića materice- PAP test pregled pločice (prvo čitanje)	1600		0.0
Skrining/rano otkrivanje raka grlića materice-obaveštavanje žena o nalazu PAP testa/izdavanje rezultata	1600	600	37.5
Kratka poseta izabranom lekaru u vezi saopštavanja rezultata skrininga/ranog otkrivanja raka dojke	150		0.0
Preventivni pregled u vezi sa planiranjem porodice	20	59	295.0
Inspekcija i palpatorni pregled dojki	20	235	1175.0
Preventivni pregled trudnice	520	151	29.0
Do kraja prvog trimestra trudnoće	140	116	82.9
Ostali prvi pregledi trudnice	380	35	9.2
Kontrolni pregled trudnice	1215	1083	89.1
Ciljani pregled trudnice radi ranog otkrivanja EPH gestoze	5		0.0
Ciljani pregled trudnice radi ranog otkrivanja gestacijskog dijabetesa	35	12	34.3
Preventivni pregled porodilje	35	37	105.7
Nakon šest nedelja	29	30	103.4
Nakon šest meseci	6	7	116.7
UZ pregled trudnice	350	246	70.3

Tabela 13. Preventivni pregledi u službi za zdravstvenu zaštitu usta i zuba 2023 godine

PREVENTIVA	planirano	ostv.	%
PREVENTIVNI PREGLEDI	705	1099	155.9
Preventivni pregled (odojče od 2. meseca do kraja 1. godine)	5	1	20.0
Sistematski stomatološki pregled sa obradom podataka (treća godina, prvi razred osnovne škole, dvanaesta godina života)	5	71	1420.0
Stomatološki pregled (druga godina života/ šesta (pred polazak u školu) /osma /deveta/deseta/jedanaesta/trinaesta/četnaesta/15/16/17/18/19, trudnice, studenti do 26 godine)	705	1027	145.7
Ciljani pregled na rano otkrivanje ortodontskih anomalija dece			
Ciljani pregled na rano otkrivanje rizika za nastanak parodontopatije			
Ciljani pregled na rano otkrivanje rizika za nastanak karijesa			
UKLANJANJE NASLAGA	110	338	307.3
Uklanjanje naslaga	110	338	307.3
APLIKACIJA FLUORIDA	1	67	6700.0
Lokalna aplikacija fluorida srednje koncentracije	1	27	2700.0
Aplikacija fluorida prema proceni rizika od nastanka karijesa (srednje koncentracije ili koncentrovanih fluorida)		40	
ZALIVANJE FISURA	120	227	189.2
Zalivanje fisura (po zubu)	120	227	189.2
ZDRAVSTVENO VASPITANJE	365	560	153.4
Motivacija i obučavanje korisnika u održavanju pravilne higijene	330	526	159.4
Individualno zdravstveno vaspitni rad u ordinaciji/motivacija i obučavanje u održavanju oralne higijene	35	16	45.7
Rad u maloj grupi (6 do 9 osoba)		18	
Rad u velikoj grupi (više od 30 osoba)			
Životna demonstracija			
Zdravstveno predavanje			

Tabela 14. Posete u patronažnoj službi 2023 godine

POSETE	planirano	ostv.	%
POSETA PATRONAŽNE SESTRE NOVOROĐENČETU I PORODILJI (0-1 mesec)	1050	1100	104.8
PRVA POSETA	343	253	73.8
PONOVNA POSETA	707	847	119.8
POSETA PATRONAŽNE SESTRE PORODICI	353	567	160.6
TRUDNICA	140	146	104.3
TRUDNICA sa visokorizičnom trudnoćom	5	1	20.0
ODOJČE - prva poseta (2 mesec - 1 god.)	90	162	180.0
ODOJČE - ponovna poseta (2 mesec - 1 god.)	30	71	236.7
MALO DETE (1-2 god.)MALO DETE (1-2 god.)	10	42	420.0
MALO I PREDŠKOLSKO DETE (4 god.)		6	
ODRASLO STANOVNIŠTVO (65 i više godina)	45	78	173.3
UKUPNO POSETA OBOLELOM LICU po uputu lekara	33	61	184.8
POSETA OSOBAMA SA INVALIDITETOM			
Zbrinjavanje osobe izložene nasilju			
Glukoza u kapilarnoj krvi - POCT metodom	5		0.0
INDIVIDUALNI ZDRAVSTVENO-VASPITNI RAD	205	251	122.4

RRC JUNAKOVIĆ APATIN

Zdravstvenu zaštitu stanovništva opštine Apatin na sekundarnom nivou obezbeđuje RRC Junaković. Tokom 2023 godine ustanova je imala 131 zaposlenih, od toga 7 lekara, 44 med.sestara/tehničara, nemedicinskih administrativnih 20, nemedicinskih pomoćnih radnika 52 i zbog zamene odsutnih i povećanog obima posla ukupno 8 angažovanih radnika.

Tabela 15. Ukupan broj zaposlenih u RRC Junaković 2022 godine

zaposleni na neodređeno vreme	ukupno zaposlenih
Doktori medicine	7
Medicinske sestre/tehničari	44
Nemedicinski administrativni radnici	20
Nemedicinski tehnički/pomoćni radnici	52
Zbog zamene odsutnih zaposlenih	7
Zbog povećanog obima posla	1
UKUPNO	131

Tokom godine u banji je lečeno 1378 bolesnika i ostvareno 24214 b.o. dana. Prosečna dužina bolničkog lečenja iznosila je 17.6 dana a zauzetost bolničkih postelja 47.4.

Ostvarene usluge u 2023 godini

Broj specijalističkih pregleda ukupno 14156: stacionarnih pacijenata 6890 i ambulantnih pacijenata

Terapijske i rehabilitacione usluge ukupno 698397

Terapijske i rehabilitacione usluge za ambulantne pacijente 400796

Terapijske i rehabilitacione usluge za stacionarne pacijente 297601

4.2. OPŠTINA KULA

DOM ZDRAVLJA KULA

Zdravstvenu delatnost na području opštine Kula, u skladu sa planom mreže, na primarnom nivou zdravstvene zaštite obavlja dom zdravlja Kula.

U 2023 godini dom zdravlja u Kuli imao je ukupno zaposlenih 192, od čega je 189 ugovoreno sa RFZO. Od tog broja, doktori medicine čine 48, doktori stomatologije 7, farmaceuti 2, medicinske sestre/tehničari 87, stomatološke sestre 9, zubni tehničari 2, farm.tehničari 1. U ustanovi rade 2 zdravstvena saradnika. Nemedicinskih administrativno-tehničkih radnika je 10 a pomoćnih 24.

Tabela 1. Ukupan broj zaposlenih u domu zdravlja Kula 2023 godine

zaposleni na neodređeno vreme	ukupno zaposlenih
Doktori medicine	48 (44 + 4 na odr.)
Doktori stomatologije	7
Farmaceuti	2
Medicinske sestre/tehničari	87
Stomatološke sestre	9
Zubni tehničari	2
Farmaceurski tehničari	1
Zdravstveni saradnici	2
Nemedicinski administrativni radnici	10
Nemedicinski tehnički/pomoćni radnici	24
UKUPNO	192

▪ Služba za zdravstvenu zaštitu odraslih

U službama za zdravstvenu zaštitu odraslog stanovništva na području opštine Kula radilo je tokom 2023 godine 18 lekara i 21 zdravstvenih radnika sa višom i srednjom stručnom spremom. Odnos broja lekara i medicinskih sestara/tehničara iznosio je 0.8.

Broj stanovnika po jednom lekaru iznosio je 1749 (normativ – 1 lekar na 1600 stanovnika), dok se prosečan broj pregleda po korisniku kretao oko 4.2. Tokom godine registrovano je ukupno 133546 pregleda, od čega 5419 preventivnih i 128127 kurativnih. Prosečan broj poseta po lekaru na godišnjem nivou iznosio je 7419 (mera izvršenja – 7350 poseta godišnje).

Tabela 2. Zdravstvena zaštita odraslog stanovništva 2023 godine

opština	populacija 19 i više	broj lekara	broj m.sestara	br.stan. na 1lek.	br.preventiv. pregleda	br.kurativnih pregleda	ukupno pregleda	br.pregleda po lekaru
Kula	31489	18	20	1749	5419	128127	133546	7419

▪ Služba za zdravstvenu zaštitu predškolske dece

Zdravstvenu zaštitu dece predškolske dobi na području opštine Kula obezbeđivala su tokom 2022 godine 3 lekara i 5 zdravstvenih radnika sa višom i srednjom stručnom spremom. U službi radi 1 zdravstveni saradnik sa VSS. Odnos broja lekara i medicinskih sestara-tehničara iznosio je 0.6.

Po jednom lekaru dolazi u proseku 731 dece. Kod lekara je tokom godine zabeleženo ukupno 20722 poseta, od toga 3802 preventivnih i 16920 kurativnih poseta. Po jednom detetu ostvareno je 1.7 preventivnih i 7.7 kurativnih pregleda. Prosečan broj poseta po lekaru iznosio je 6907 (mera izvršenja – 6300 poseta godišnje).

Tabela 3. Zdravstvena zaštita dece 2023 godine

opština	broj dece	broj lekara	br. med. sestara	br.dece na 1 lek.	preventivni pregledi		kurativni pregledi	
					ukupno	po detetu	ukupno	po detetu
Kula	2193	3	5	731	3802	1.7	16920	7.7

Tabela 4. Prosečna opterećenost lekara 2023 godine

opština	broj lekara	ukupan broj pregleda	broj pregleda po lekaru
Kula	3	20722	6907

▪ Služba za zdravstvenu zaštitu školske dece i omladine

U službama za zdravstvenu zaštitu školske dece i omladine na području opštine Kula radila su prethodne 2023 godine 4 lekara i 4 zdravstvena radnika sa višom i srednjom stručnom spremom. Odnos broja lekara i medicinskih sestara-tehničara je 1.0. Na jednog lekara u službi dolazi u proseku 1045 školske dece. U toku godine ostvareno je ukupno 22454 poseta, dok je po jednom detetu bilo 0.6 preventivnih i 4.7 kurativnih poseta. Prosečna opterećenost lekara na godišnjem nivou iznosila je 5613 poseta (mera izvršenja – 6300 poseta godišnje).

Tabela 5. Zdravstvena zaštita školske dece i omladine 2023 godine

opština	broj dece	broj lekara	br. med. sestara	br. dece na 1 lek.	preventivni pregledi		kurativni pregledi	
					ukupno	po detetu	ukupno	po detetu
Kula	4181	4	4	1045	2565	0.6	19798	4.7

Tabela 6. Prosečna opterećenost lekara 2023 godine

opština	broj lekara	ukupan broj pregleda	broj pregleda po lekaru
Kula	4	22454	5613

▪ Služba za zdravstvenu zaštitu žena

Zaštitu zdravlja žena obezbeđivala su tokom 2023 godine 2 lekara i 4 medicinske sestre/tehničara. Odnos broja lekara i medicinskih sestara-tehničara je 0.5.

Na jednog lekara dolazi u proseku 8475 žena starijih od 15 godina. U ordinacijama lekara registrovano je tokom godine 16822 poseta, od toga 7909 preventivnih i 8913 kurativnih poseta. Po jednoj ženi ostvareno je u toku godine svega 0.5 preventivnih i 0.5 kurativnih pregleda. Godišnji broj poseta po lekaru iznosio je 8411 (mera izvršenja – 6300 poseta godišnje).

Tabela 7. Zdravstvena zaštita žena 2023 godine

opština	br. žena 15 i više god.	broj lekara	br. med. sestara	br. žena po 1 lek.	preventivni pregledi		kurativni pregledi	
					ukupno	po ženi	ukupno	po ženi
Kula	16951	2	4	8475	7909	0.5	8913	0.5

Tabela 8. Prosečna opterećenost lekara 2023 godine

opština	broj lekara	ukupan broj pregleda	broj pregleda po lekaru
Kula	2	16822	8411

▪ Služba hitne medicinske pomoći

U službi hitne medicinske pomoći radilo je tokom godine 5 lekara i 15 medicinskih sestara/tehničara. Ostvareno je ukupno 9756 pregleda lekara i pruženo 14312 dijagnostičko terapijskih usluga.

▪ Služba za stomatološku zdravstvenu zaštitu

Stomatološku zdravstvenu zaštitu obezbeđivalo je tokom 2023 godine 7 doktora stomatologije, 9 stomatoloških sestara i 2 zubna tehničara. Ostvarenih preventivnih pregleda bilo je 6393, u oblasti zdravstvenog vaspitanja 3293 i kurativnih usluga 10633.

▪ Polivalentna patronažna služba

U okviru polivalentne patronažne službe radile su u toku godine 2 medicinske sestre/tehničari koje su ostvarile 188 poseta novorođenčetu i porodilji (0-1 mesec) i 322 poseta porodici.

PREVENTIVNI PREGLEDI

Tabela 9. Preventivni pregledi u službi za zdravstvenu zaštitu odraslih 2023 godine

PREVENTIVA/ Pregledi lekara	planirano	izvršeno	%izvršenja
Preventivni pregledi odraslih	200	504	252%
Preventivni pregledi odraslih (19-34 godine)	100	54	54%
Preventivni pregledi odraslih (35 i više godina)	100	450	450%
Skrining/rano otkrivanje raka-pozivanje učesnika na skrining			
Skrining/ rano otkrivanje depresije	2500	433	17%
Skrining/ rano otkrivanje dijabetesa tipa 2	3600	370	10%
Skrining/ rano otkrivanje kardiovaskularnog rizika	3400	116	3%
Skrining/ rano otkrivanje kardiovaskularnog rizika - muškarci	1600	28	2%
Skrining/ rano otkrivanje kardiovaskularnog rizika - žene	1800	88	5%
Skrining/ rano otkrivanje raka debelog creva (50-74 godina)			
Sprovođenje imunizacije/ vakcinacije	6000	3996	67%

Tabela 10. Preventivni pregledi u službi za zdravstvenu zaštitu dece 2023 godine

PREVENTIVA/ Pregledi lekara	planirano	izvršeno	%izvršenja
Preventivni pregled novorođenčadi i odojadi u prvoj godini života (6 pregleda po detetu)	1200	1258	105%
Preventivni pregled dece od jedne godine do polaska u školu	1150	1052	91%
Preventivni pregled u 2. godini (2 pregleda po detetu)	590	495	84%
Preventivni pregled u 4. godini	225	199	88%
Preventivni pregled pred polazak u školu (6/7 godina)	330	358	108%
Kontrolni pregled dece, školske dece i omladine	290	214	74%
Kontrolni pregled dece (u 3. godini)	130	82	63%
Kontrolni pregled dece (u 5. godini)	160	132	83%
Preventivni pregled pre upućivanja u ustanovu za kolektivni boravak dece, školske dece i omladine	310	295	95%
*Sprovođenje imunizacije/ vakcinacije	550	528	96%
Ultrazvučni pregled novorođenčadi radi ranog otkrivanja displazije kukova	320	455	142%

Tabela 11. Preventivni pregledi u službi za zdravstvenu zaštitu školske dece 2023 godine

PREVENTIVA/ Pregledi lekara	planirano	izvršeno	%izvršenja
Preventivni pregled školske dece i omladine	1040	1008	97%
Preventivni pregled u osmoj godini (I razred OŠ)	120	267	223%
Preventivni pregled u desetoj godini (III razred OŠ)	270	237	88%
Preventivni pregled u dvanaestoj godini (V razred OŠ)	250	287	115%
Preventivni pregled u četrnaestoj godiniri (VII razred OŠ)	400	217	54%
Preventivni pregled u šesnaestoj godini (I razred SŠ)			
Preventivni pregled u osamnaestoj godini (III razred SŠ)			
Kontrolni pregled dece, školske dece i omladine	530	657	124%
Kontrolni pregledi u devetoj godini (II razred OŠ)	110	147	134%
Kontrolni pregledi u jedanaestoj godini (IV razred OŠ)	140	134	96%
Kontrolni pregledi u trinaestoj godini (VI razred OŠ)	135	173	128%
Kontrolni pregledi u petnaestoj godini (VIII razred OŠ)	140	202	144%
Kontrolni pregledi u sedamnaestoj godini (II razred SŠ)	5	1	20%
Kontrolni pregledi u devetnaestoj godini (IV razred SŠ)			
Preventivni pregled pre upućivanja u ustanovu za kolektivni boravak dece, školske dece i omladine	430	456	106%
*Sprovođenje imunizacije/ vakcinacije	190	374	197%
Utvrđivanje opšte zdravstvene sposobnosti dece od šest do 14 godina života za bavljenje sportskim aktivnostima, odnosno delatnostima	28	68	243%
Utvrđivanje posebne zdravstvene sposobnosti dece od šest do 14 godina života za bavljenje sportskim aktivnostima, odnosno delatnostima	1	2	200%
Kontrolni pregled dece od šest do 14 godina života za utvrđivanje opšte, odnosno posebne zdravstvene sposobnosti za bavljenje sportskim aktivnostima, odnosno delatnostima			

Tabela 12. Preventivni pregledi u službi za zdravstvenu zaštitu žena 2023 godine

AKTIVNOSTI	planirano	izvršeno	%izvršenja
PREVENTIVA/ Pregledi lekara	7230	5079	70%
Preventivni ginekološki pregled	2700	2964	110%
Skrining/rano otkrivanje raka-pozivanje učesnika na skrining	400	0	0%
Skrining/ rano otkrivanje raka grlića materice - PAP test	1500	1907	127%
Skrining rano otkrivanje raka grlića materice- supervizijski pregled pločice	50	0	0%
Skrining rano otkrivanje raka grlića materice- PAP test pregled pločice (prvo čitanje)	350	0	0%
Skrining/rano otkrivanje raka grlića materice-obaveštavanje žena o nalazu PAP testa/izdavanje rezultata	1500	0	0%
Kratka poseta izabranom lekaru u vezi saopštavanja rezultata skrininga/ranog otkrivanja raka dojke	60	0	0%
Preventivni pregled u vezi sa planiranjem porodice	170	208	122%
Inspekcija i palpatorni pregled dojki	500	0	0%
Preventivni pregled trudnice	430	352	82%
Do kraja prvog trimestra trudnoće	280	206	74%
Ostali prvi pregledi trudnice	150	146	97%
Kontrolni pregled trudnice	2350	3171	135%
Ciljani pregled trudnice radi ranog otkrivanja EPH gestoze	100	0	0%
Ciljani pregled trudnice radi ranog otkrivanja gestacijskog dijabetesa	50	0	0%
Preventivni pregled porodilje	80		0%
Nakon šest nedelja	50	14	28%
Nakon šest meseci	30	75	250%
UZ pregled trudnice	1500	2072	138%

Tabela 13. Preventivni pregledi u službi za zdravstvenu zaštitu usta i zuba 2023 godine

PREVENTIVA	planirano	izvršeno	%izvršenja
PREVENTIVNI PREGLEDI	2379	3253	137%
Preventivni pregled (odojčec od 2. meseca do kraja 1. godine)	38	117	308%
Sistematski stomatološki pregled sa obradom podataka (treća godina, prvi razred osnovne škole, dvanaesta godina života)	270	431	160%
Stomatološki pregled (druga godina života/ šesta (pred polazak u školu) /osma /deveta/deseta/jedanaesta/trinaesta/četnaesta/15/16/17/18/19, trudnice, studenti do 26 godine)	1985	2507	126%
Ciljani pregled na rano otkrivanje ortodontskih anomalija dece	10	58	580%
Ciljani pregled na rano otkrivanje rizika za nastanak parodontopatije	50	105	210%
Ciljani pregled na rano otkrivanje rizika za nastanak karijesa	26	35	135%
UKLANJANJE NASLAGA	1055	937	89%
Uklanjanje naslaga	1055	937	89%
APLIKACIJA FLUORIDA	1908	1922	101%
Lokalna aplikacija fluorida srednje koncentracije	1651	1914	116%
Aplikacija fluorida prema proceni rizika od nastanka karijesa (srednje koncentracije ili koncentrovanih fluorida)	257	8	3%
ZALIVANJE FISURA	110	281	255%
Zalivanje fisura (po zubu)	110	281	255%
ZDRAVSTVENO VASPITANJE	2689	3293	122%
Motivacija i obučavanje korisnika u održavanju pravilne higijene	1796	1817	101%
Individualno zdravstveno vaspitni rad u ordinaciji/motivacija i obučavanje u održavanju oralne higijene	790	1329	168%
Rad u maloj grupi (6 do 9 osoba)	88	146	166%
Rad u velikoj grupi (više od 30 osoba)	15	1	7%
Životna demonstracija			
Zdravstveno predavanje			

Tabela 14. Posete u patronažnoj službi 2023 godine

POSETE	planirano	izvršeno	%izvršenja
POSETA PATRONAŽNE SESTRE NOVOROĐENČETU I PORODILJI (0-1 mesec)	335	188	56%
PRVA POSETA	110	73	66%
PONOVNA POSETA	225	115	51%
POSETA PATRONAŽNE SESTRE PORODICI	420	322	77%
TRUDNICA	38	3	8%
TRUDNICA sa visokorizičnom trudnoćom	2	0	0%
ODOJČE - prva poseta (2 mesec - 1 god.)	29	28	97%
ODOJČE - ponovna poseta (2 mesec - 1 god.)	30	29	97%
MALO DETE (1-2 god.)MALO DETE (1-2 god.)	65	38	58%
MALO I PREDŠKOLSKO DETE (4 god.)	35	22	63%
ODRASLO STANOVNIŠTVO (65 i više godina)	101	97	96%
UKUPNO POSETA OBOLELOM LICU po uputu lekara	120	105	88%

4.3. OPŠTINA ODŽACI

DOM ZDRAVLJA ODŽACI

Zdravstvenu delatnost na području opštine Odžaci, u skladu sa planom mreže, na primarnom nivou zdravstvene zaštite obavlja dom zdravlja Odžaci.

U 2023 godini u domu zdravlja Odžaci ukupno zaposlenih na određeno i neodređeno vreme iznosio je 196. Od tog broja 186 je ugovoreno sa RFZO. Preko ugovorenog broja angažovano je 9 radnika na neodređeno vreme i 1 na određeno.

Od ukupnog broja zdravstvenih radnika i saradnika doktora medicine bilo je 39, doktori stomatologije 6, medicinskih sestara/tehničara 83, stomatoloških sestara 6, zubnih tehničara 2, zdravstvenih saradnika 1, nemedicinskih administrativnih radnika 6 i tehničko pomoćnih 43.

Tabela 1. Ukupan broj zaposlenih u domu zdravlja Odžaci 2022 godine

zaposleni na neodređeno vreme	ukupno zaposlenih
Doktori medicine	39
Doktori stomatologije	6
Medicinske sestre/tehničari	83
Stomatološke sestre	6
Zubni tehničari	2
Zdravstveni saradnici	1
Nemedicinski administrativni radnici	6
Nemedicinski tehnički/pomoćni radnici	43
UKUPNO	186

▪ Služba za zdravstvenu zaštitu odraslih

U službama za zdravstvenu zaštitu odraslog stanovništva na području opštine Odžaci radilo je tokom 20223 godine 10 lekara i 23 zdravstvena radnika sa višom i srednjom stručnom spremom. Odnos broja lekara i medicinskih sestara/tehničara iznosio je 0.4.

Broj stanovnika po jednom lekaru iznosio je 2187 (normativ – 1 lekar na 1600 stanovnika), dok se prosečan broj pregleda po korisniku kretao oko 5.0. Tokom godine registrovano je ukupno 108934 pregleda, od čega 2388 preventivnih i 106546 kurativnih. Prosečan broj poseta po lekaru na godišnjem nivou iznosio je 10893 (mera izvršenja – 7350 poseta godišnje).

Tabela 2. Zdravstvena zaštita odraslog stanovništva 2022 godine

opština	popul.19 i više	broj lekara	broj m.sestara	br.stan. na 1lek.	br.preventiv. pregleda	br.kurativnih pregleda	ukupno pregleda	br.pregleda po lekaru
Odžaci	21874	10	23	2187	2388	106546	108934	10893

▪ Služba za zdravstvenu zaštitu predškolske dece

Zdravstvenu zaštitu dece predškolske dobi na području opštine Odžaci obezbeđivala su tokom 2023 godine 3 lekara i 3 zdravstvena radnika sa višom i srednjom stručnom spremom. Odnos broja lekara i medicinskih sestara-tehničara iznosio je 1.0.

Po jednom lekaru dolazi u proseku 533 dece. Kod lekara je tokom godine zabeleženo ukupno 16029 poseta, od toga 5797 preventivnih i 10232 kurativnih poseta. Po jednom detetu ostvareno je 3.6 preventivnih i 6.4 kurativnih pregleda. Prosečan broj poseta po lekaru iznosio je 5343 (mera izvršenja – 6300 poseta godišnje).

Tabela 3. Zdravstvena zaštita dece 2023 godine

opština	broj dece	broj lekara	br. med. sestara	br. dece na 1 lek.	preventivni pregledi		kurativni pregledi	
					ukupno	po detetu	ukupno	po detetu
Odžaci	1604	3	3	533	5797	3.6	10232	6.4

Tabela 4. Prosečna opterećenost lekara 2023 godine

opština	broj lekara	ukupan broj pregleda	broj pregleda po lekaru
Odžaci	3	16029	5343

▪ Služba za zdravstvenu zaštitu školske dece i omladine

U službama za zdravstvenu zaštitu školske dece i omladine na području opštine Odžaci radila su prethodne godine 2 lekara i 3 zdravstvena radnika sa višom i srednjom stručnom spremom. Odnos broja lekara i medicinskih sestara-tehničara je 0.7. Na jednog lekara u službi dolazi u proseku 1370 školske dece.

U toku godine ostvareno je ukupno 17276 poseta, od toga 1706 preventivnih i 15570 kurativnih. Po jednom detetu bilo je 0.6 preventivnih i 5.7 kurativnih poseta. Prosečna opterećenost lekara na godišnjem nivou iznosila je 8638 poseta (mera izvršenja – 6300 poseta godišnje).

Tabela 5. Zdravstvena zaštita školske dece i omladine 2023 godine

opština	broj dece	broj lekara	br. med. sestara	br. dece na 1 lek.	preventivni pregledi		kurativni pregledi	
					ukupno	po detetu	ukupno	po detetu
Odžaci	2740	2	3	1340	1706	0.6	15570	5.7

Tabela 6. Prosečna opterećenost lekara 2023 godine

opština	broj lekara	ukupan broj pregleda	broj pregleda po lekaru
Odžaci	2	17276	8638

▪ Služba za zdravstvenu zaštitu žena

Zaštitu zdravlja žena obezbeđivala su tokom 2023 godine 3 lekara i 4 medicinske sestre/tehničara. Odnos broja lekara i medicinskih sestara-tehničara je 0.7.

Na jednog lekara dolazi u proseku 3836 žena starijih od 15 godina. U ordinacijama lekara registrovano je tokom godine 23445 poseta, od toga 12411 preventivnih i 11034 kurativnih poseta. Po jednoj ženi ostvareno je u toku godine svega 1.1 preventivnih i 0.9 kurativnih pregleda. Godišnji broj poseta po lekaru iznosio je 7815 (mera izvršenja – 6300 poseta godišnje).

Tabela 7. Zdravstvena zaštita žena 2022 godine

opština	br.žena 15 i v.god	broj lekara	br. med. sestara	br.žena po 1 lek.	preventivni pregledi		kurativni pregledi	
					ukupno	po ženi	ukupno	po ženi
Odžaci	11509	3	4	3836	12411	1.1	11034	0.9

Tabela 8. Prosečna opterećenost lekara 2022 godine

opština	broj lekara	ukupan broj pregleda	broj pregleda po lekaru
Odžaci	3	23445	7815

▪ Služba hitne medicinske pomoći

U službi hitne medicinske pomoći radilo je tokom godine 8 lekara i 13 medicinskih sestara/tehničara. Ostvareno je ukupno 13986 pregleda lekara i pruženo 18166 dijagnostičko terapijskih usluga.

▪ Služba za stomatološku zdravstvenu zaštitu

Stomatološku zdravstvenu zaštitu obezbeđivalo je tokom 2023 godine 6 doktora stomatologije, 6 stomatoloških sestara i 2 zubna tehničara. Ostvareno je 4156 preventivnih pregleda, u oblasti zdravstvenog vaspitanja 2257 i 14940 kurativnih pregleda.

▪ Polivalentna patronažna služba

U okviru polivalentne patronažne službe koju su ostvarivale 2 sestre ostvareno je 833 poseta novorođenčetu i porodilji (0-1 mesec), 1516 poseta porodici i 458 usluga u okviru zdravstveno-vaspitanog rada.

PREVENTIVNI PREGLEDI

Tabela 9. Preventivni pregledi u službi za zdravstvenu zaštitu odraslih 2023 godine

PREVENTIVA/ Pregledi lekara	planirano	izvršeno	%izvršenja
Preventivni pregledi odraslih	14200	2388	16.82
Preventivni pregledi odraslih (19-34 godine)	500		0.00
Preventivni pregledi odraslih (35 i više godina)	500	2	0.40
Skrining/rano otkrivanje raka-pozivanje učesnika na skrining	2500		16.82
Skrining/ rano otkrivanje depresije	1600	56	3.50
Skrining/ rano otkrivanje dijabetesa tipa 2	2700	55	2.04
Skrining/ rano otkrivanje kardiovaskularnog rizika			
Skrining/ rano otkrivanje kardiovaskularnog rizika - muškarci	1300	14	1.08
Skrining/ rano otkrivanje kardiovaskularnog rizika - žene	1200	15	1.25
Skrining/ rano otkrivanje raka debelog creva (50-74 godina)	1900	80	4.21
Sprovođenje imunizacije/ vakcinacije	2000	2166	108.30

Tabela 10. Preventivni pregledi u službi za zdravstvenu zaštitu dece 2023 godine

AKTIVNOSTI	planirano	izvršeno	%izvršenja
PREVENTIVA/ Pregledi lekara	5880	5797	98.59
Preventivni pregled novorođenčadi i odojadi u prvoj godini života (6 pregleda po detetu)	1300	921	70.85
Preventivni pregled dece od jedne godine do polaska u školu			
Preventivni pregled u 2. godini (2 pregleda po detetu)	420	277	65.95
Preventivni pregled u 4. godini	200	200	100.00
Preventivni. pregled pred polazak u školu (6/7 godina)	230	214	93.04
Kontrolni pregled dece, školske dece i omladine			
Kontrolni pregled dece (u 3. godini)	110	94	85.45
Kontrolni pregled dece (u 5. godini)	100	85	85.00
Preventivni pregled pre upućivanja u ustanovu za kolektivni boravak dece, školske dece i omladine	1200	1000	83.33
*Sprovođenje imunizacije/ vakcinacije	2110	2833	134.27
Ultrazvučni pregled novorođenčadi radi ranog otkrivanja displazije kukova	210	173	82.38

Tabela 11. Preventivni pregledi u službi za zdravstvenu zaštitu školske dece 2023 godine

AKTIVNOSTI	planirano	izvršeno	%izvršenja
PREVENTIVA/ Pregledi lekara	2840	1706	60.07
Preventivni pregled školske dece i omladine			
Preventivni pregled u osmoj godini (I razred OŠ)	200	56	28.00
Preventivni pregled u desetoj godini (III razred OŠ)	200	54	27.00
Preventivni pregled u dvanaestoj godini (V razred OŠ)	200	57	28.50
Preventivni pregled u četrnaestoj godiniri (VII razred OŠ)	200	56	28.00
Preventivni pregled u šesnaestoj godini (I razred SŠ)	230	54	23.48
Preventivni pregled u osamnaestoj godini (III razred SŠ)	230	53	23.04
Kontrolni pregled dece, školske dece i omladine			
Kontrolni pregledi u devetoj godini (II razred OŠ)	80	40	50.00
Kontrolni pregledi u jedanaestoj godini (IV razred OŠ)	80	39	48.75
Kontrolni pregledi u trinaestoj godini (VI razred OŠ)	80	38	47.50
Kontrolni pregledi u petnaestoj godini (VIII razred OŠ)	90	51	56.67
Kontrolni pregledi u sedamnaestoj godini (II razred SŠ)	50	28	56.00
Kontrolni pregledi u devetnaestoj godini (IV razred SŠ)	50	32	64.00
Preventivni pregled pre upućivanja u ustanovu za kolektivni boravak dece, školske dece i omladine	600	413	68.83
*Sprovođenje imunizacije/ vakcinacije	420	460	109.52
Utvrđivanje opšte zdravstvene sposobnosti dece od šest do 14 godina života za bavljenje sportskim aktivnostima, odnosno delatnostima	120	274	228.33
Utvrđivanje posebne zdravstvene sposobnosti dece od šest do 14 godina života za bavljenje sportskim aktivnostima, odnosno delatnostima	10	1	10.00
Kontrolni pregled dece od šest do 14 godina života za utvrđivanje opšte, odnosno posebne zdravstvene sposobnosti za bavljenje sportskim aktivnostima, odnosno delatnostima			

Tabela 12. Preventivni pregledi u službi za zdravstvenu zaštitu žena 2023 godine

AKTIVNOSTI	planirano	izvršeno	%izvršenja
PREVENTIVA/ Pregledi lekara	19225	12411	64.56
Preventivni ginekološki pregled	2500	1292	51.68
Skrining/rano otkrivanje raka-pozivanje učesnika na skrining	1500		0.00
Skrining/ rano otkrivanje raka grlića materice - PAP test	3000	2637	87.90
Skrining rano otkrivanje raka grlića materice- supervizijski pregled pločice	300		0.00
Skrining rano otkrivanje raka grlića materice- PAP test pregled pločice (prvo čitanje)	1500		0.00
Skrining/rano otkrivanje raka grlića materice-obaveštavanje žena o nalazu PAP testa/izdavanje rezultata	1500	1551	103.40
Kratka poseta izabranom lekaru u vezi saopštavanja rezultata skrininga/ranog otkrivanja raka dojke	650	1	0.15
Preventivni pregled u vezi sa planiranjem porodice	1000	755	75.50
Inspekcija i palpatorni pregled dojki	210	392	186.67
Preventivni pregled trudnice			
Do kraja prvog trimestra trudnoće	100	7	7.00
Ostali prvi pregledi trudnice	400	347	86.75
Kontrolni pregled trudnice	3400	2884	84.82
Ciljani pregled trudnice radi ranog otkrivanja EPH gestoze	10		0.00
Ciljani pregled trudnice radi ranog otkrivanja gestacijskog dijabetesa	10	12	120.00
Preventivni pregled porodilje			
Nakon šest nedelja	120	135	112.50
Nakon šest meseci	25	4	16.00
UZ pregled trudnice	3000	2394	79.80

Tabela 13. Preventivni pregledi u službi za zdravstvenu zaštitu usta i zubai 2023 godine

PREVENTIVA	planirano	izvršeno	%izvršenja
PREVENTIVNI PREGLEDI	1975	2021	102.33
Preventivni pregled (odojče od 2. meseca do kraja 1. godine)	10	7	70.00
Sistematski stomatološki pregled sa obradom podataka (treća godina, prvi razred osnovne škole, dvanaesta godina života)	300	360	120.00
Stomatološki pregled (druga godina života/ šesta (pred polazak u školu) /osma /deveta/deseta/jedanaesta/trinaesta/četnaesta/15/16/17/18/19, trudnice, studenti do 26 godine)	1500	1614	107.60
Ciljani pregled na rano otkrivanje ortodontskih anomalija dece	100	33	33.00
Ciljani pregled na rano otkrivanje rizika za nastanak parodontopatije	20	5	25.00
Ciljani pregled na rano otkrivanje rizika za nastanak karijesa	45	2	4.44
UKLANJANJE NASLAGA	150	208	138.67
Uklanjanje naslaga	150	208	138.67
APLIKACIJA FLUORIDA	1400	1623	115.93
Lokalna aplikacija fluorida srednje koncentracije	1400	1623	115.93
Aplikacija fluorida prema proceni rizika od nastanka karijesa (srednje koncentracije ili koncentrovanih fluorida)			
ZALIVANJE FISURA	300	304	101.33
Zalivanje fisura (po zubu)	300	304	101.33
ZDRAVSTVENO VASPITANJE	2817	2257	80.12
Motivacija i obučavanje korisnika u održavanju pravilne higijene	1000	892	89.20
Individualno zdravstveno vaspitni rad u ordinaciji/motivacija i obučavanje u održavanju oralne higijene	1800	1365	75.83
Rad u maloj grupi (6 do 9 osoba)	10		0.00
Rad u velikoj grupi (više od 30 osoba)	5		0.00
Životna demonstracija			
Zdravstveno predavanje	2		0.00

Tabela 14. Posete u patronažnoj službi 2023 godine

PREVENTIVA	planirano	izvršeno	%izvršenja
POSETE	2850	2349	82.42
POSETA PATRONAŽNE SESTRE NOVOROĐENČETU I PORODILJI (0-1 mesec)			
PRVA POSETA	160	139	86.88
PONOVNA POSETA	800	694	86.75
POSETA PATRONAŽNE SESTRE PORODICI			
TRUDNICA	150	90	60.00
TRUDNICA sa visokorizičnom trudnoćom	30	28	93.33
ODOJČE - prva poseta (2 mesec - 1 god.)	220	192	87.27
ODOJČE - ponovna poseta (2 mesec - 1 god.)	180	123	68.33
MALO DETE (1-2 god.)MALO DETE (1-2 god.)	200	116	58.00
MALO I PREDŠKOLSKO DETE (4 god.)	210	91	43.33
ODRASLO STANOVNIŠTVO (65 i više godina)	850	845	99.41
UKUPNO POSETA OBOLELOM LICU po uputu lekara			
POSETA OSOBAMA SA INVALIDITETOM	50	31	62.00
Zbrinjavanje osobe izložene nasilju			
Glukoza u kapilarnoj krvi - POCT metodom			
ZDRAVSTVENO VASPITANJE	855	458	53.57
INDIVIDUALNI ZDRAVSTVENO-VASPITNI RAD	500	258	51.60
INDIVIDUALNI ZDRAVSTVENO-VASPITNI RAD/Telefonsko savetovalište	350	200	57.14
GRUPNI ZDRAVSTVENO-VASPITNI RAD	5		0.00
RADIONICE			
PREDAVANJA			

4.4. OPŠTINA SOMBOR

DOM ZDRAVLJA SOMBOR

U 2023 godini dom zdravlja „dr Đorđe Lazić“ u Somboru imao je ukupno 398 zaposlenih (ugovorenih sa RFZO). Od ukupnog broja zdravstvenih radnika i saradnika doktori medicine čine 80, doktori stomatologije 21, farmaceuti 1, medicinske sestre/tehničari 167, stomatološke sestre 19, zubni tehničari 10, zdravstveni saradnici 5. Nemedicinskih administrativnih radnika bilo je 18 a tehničko pomoćnih 77.

Tabela 1. Ukupan broj zaposlenih u domu zdravlja Sombor 2023 godine

zaposleni na neodređeno vreme	ukupno zaposlenih
Doktori medicine	80
Doktori stomatologije	21
Farmaceuti	1
Medicinske sestre/tehničari	167
Stomatološke sestre	19
Zubni tehničari	10
Zdravstveni saradnici	5
Nemedicinski administrativni radnici	18
Nemedicinski tehnički/pomoćni radnici	77
Ukupno	398

Ukupan broj zaposlenih na neodređeno vreme je 1178 od kojih se 1174 finansiraju iz sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja. Broj zaposlenih na određeno vreme zbog zamene je 3, broj zaposlenih na određeno vreme zbog povećanog obima posla je 15. Ukupan broj zaposlenih na određeno i neodređeno vreme koji se finansiraju iz sredstava RFZO je 1192. Četiri zaposlena na neodređeno se finansiraju iz drugih sredstava.

Tabela 2. Ukupan broj zaposlenih u opštoj bolnici Sombor 2022 godine

zaposleni na neodređeno vreme	ukupno zaposlenih
Doktori medicine	198
Farmaceuti	2
Medicinske sestre/tehničari	707
Zdravstveni saradnici	10
Nem. administrativni radnici	48
Nem. tehnički/pomoćni radnici	227
Ukupno	1192

▪ Služba za zdravstvenu zaštitu odraslih

U službama za zdravstvenu zaštitu odraslog stanovništva na području opštine Sombor radilo je tokom 2023 godine 43 lekara i 66 zdravstvenih radnika sa višom i srednjom stručnom spremom. Odnos broja lekara i medicinskih sestara-tehničara iznosio je 0.6.

Broj stanovnika po jednom lekaru iznosio je 1482 (normativ – 1 lekar na 1600 stanovnika), dok se prosečan broj pregleda po korisniku kretao oko 4.9. Tokom godine registrovano je ukupno 314040 pregleda, od čega 10854 preventivnih i 303186 kurativnih. Prosečan broj poseta po lekaru na godišnjem nivou iznosio je 7303 (mera izvršenja – 7350 poseta godišnje).

Tabela 3. Zdravstvena zaštita odraslog stanovništva 2023 godine

opština	populacija 19 i više	broj lekara	br. med. sestara	br.stan. na 1 lek.	br.preventiv. pregleda	br.kurativnih pregleda	ukupno pregleda	br.pregleda po lekaru
Sombor	63719	43	66	1482	10854	303186	314040	7303

▪ Služba za zdravstvenu zaštitu predškolske dece

Zdravstvenu zaštitu dece predškolske dobi na području opštine Sombor obezbeđivalo je tokom 2023 godine 6 lekara i 8 zdravstvenih radnika sa višom i srednjom stručnom spremom. Odnos broja lekara i medicinskih sestara-tehničara iznosio je 0.7.

Po jednom lekaru dolazi u proseku 679 dece. Kod lekara je tokom godine zabeleženo ukupno 33058 poseta, od toga 11211 preventivnih i 21847 kurativnih poseta. Po jednom detetu ostvareno je 2.7 preventivnih i 5.4 kurativnih pregleda. Prosečan broj poseta po lekaru iznosio je 5510 (mera izvršenja – 6300 poseta godišnje).

Tabela 4. Zdravstvena zaštita dece 2023 godine

opština	broj dece	broj lekara	br. med. sestara	br.dece na 1 lek.	preventivni pregledi		kurativni pregledi	
					ukupno	po detetu	ukupno	po detetu
Sombor	4075	6	8	679	11211	2.7	21847	5.4

Tabela 5. Prosečna opterećenost lekara 2023 godine

opština	broj lekara	ukupan broj pregleda	broj pregleda po lekaru
Sombor	6	33058	5510

▪ Služba za zdravstvenu zaštitu školske dece i omladine

U službama za zdravstvenu zaštitu školske dece i omladine na području opštine Sombor radilo je prethodne godine 5 lekara i 9 zdravstvenih radnika sa višom i srednjom stručnom spremom. Odnos broja lekara i medicinskih sestara-tehničara je 0.5. Na jednog lekara u službi dolazi u proseku 1565 školske dece.

U toku godine ostvareno je ukupno 36080 poseta, od toga 5544 preventivnih i 30536 kurativnih. Po jednom detetu bilo je 0.7 preventivnih i 3.9 kurativnih poseta. Prosečna opterećenost lekara na godišnjem nivou iznosila je 7216 poseta (mera izvršenja – 6300 poseta godišnje).

Tabela 6. Zdravstvena zaštita školske dece i omladine 2023 godine

opština	broj dece	broj lekara	br. med. sestara	br. dece na 1 lek.	preventivni pregledi		kurativni pregledi	
					ukupno	po detetu	ukupno	po detetu
Sombor	7823	5	9	1565	5544	0.7	30536	3.9

Tabela 7. Prosečna opterećenost lekara 2023 godine

opština	broj lekara	ukupan broj pregleda	broj pregleda po lekaru
Sombor	5	36080	7216

▪ Služba za zdravstvenu zaštitu žena

Zaštitu zdravlja žena obezbeđivalo je tokom 2023 godine 4 lekara i 10 zdravstvenih radnika sa višom i srednjom stručnom spremom. Odnos broja lekara i medicinskih sestara-tehničara je 0.4. Na jednog lekara dolazi u proseku 8648 žena starijih od 15 godina. U ordinacijama lekara registrovano je tokom godine 35973 poseta, od toga 16532 preventivnih i 19441 kurativnih poseta. Po jednoj ženi ostvareno je u toku godine svega 0.5 preventivnih i 0.6 kurativnih pregleda. Godišnji broj poseta po lekaru iznosio je 8993 (mera izvršenja – 6300 poseta godišnje).

Tabela 8. Zdravstvena zaštita žena 2023 godine

opština	br. žena 15 i više god.	broj lekara	br. med. sestara	br. žena po 1 lek.	preventivni pregledi		kurativni pregledi	
					ukupno	po ženi	ukupno	po ženi
Sombor	34597	4	10	8649	16532	0.5	19441	0.6

Tabela 9. Prosečna opterećenost lekara 2023 godine

opština	broj lekara	ukupan broj pregleda	broj pregleda po lekaru
Sombor	4	35973	8993

▪ Služba hitne medicinske pomoći

U službi hitne medicinske pomoći radilo je tokom godine 12 lekara i 19 medicinskih sestara/tehničara. Ostvareno je ukupno 5856 pregleda lekara i pruženo 8523 dijagnostičko terapijskih usluga.

▪ Služba za stomatološku zdravstvenu zaštitu

Stomatološku zdravstvenu zaštitu obezbeđivalo je tokom 2023 godine 21 doktora stomatologije, 19 stomatoloških sestara i 10 zubnih tehničara. Ostvarenih pregleda bilo je 4890 preventivnih, 24585 kurativnih i u oblasti zdravstveno-vaspitanog rada 4343.

▪ Polivalentna patronažna služba

U okviru polivalentne patronažne službe radilo je u toku godine 12 medicinskih sestara/tehničara koje su ostvarile 2728 poseta novorođenčetu i porodilji (0-1 mesec), 4520 poseta porodici te 421 u okviru individualnog i 165 u okviru grupnog zdravstveno-vaspitanog rada.

PREVENTIVNI PREGLEDI

Tabela 10. Preventivni pregledi u službi za zdravstvenu zaštitu odraslih 2023 godine

AKTIVNOSTI	planirano	izvršeno	%izvršenja
PREVENTIVA/ Pregledi lekara	28810	10854	37.67
Preventivni pregledi odraslih	580	1050	181.03
Preventivni pregledi odraslih (19-34 godine)	40	86	215.00
Preventivni pregledi odraslih (35 i više godina)	540	964	178.52
Skrining/rano otkrivanje raka-pozivanje učesnika na skrining			
Skrining/ rano otkrivanje depresije	5035	2017	40.06
Skrining/ rano otkrivanje dijabetesa tipa 2	8000	967	12.09
Skrining/ rano otkrivanje kardiovaskularnog rizika	6845	394	5.76
Skrining/ rano otkrivanje kardiovaskularnog rizika - muškarci	3880	197	5.08
Skrining/ rano otkrivanje kardiovaskularnog rizika - žene	2965	197	6.64
Skrining/ rano otkrivanje raka debelog creva (50-74 godina)			
Sprovođenje imunizacije/ vakcinacije	8350	6426	76.96

Tabela 11. Preventivni pregledi u službi za zdravstvenu zaštitu dece 2023 godine

AKTIVNOSTI	planirano	izvršeno	%izvršenja
PREVENTIVA/ Pregledi lekara	8750	11211	128.13
Preventivni pregled novorođenčadi i odojadi u prvoj godini života (6 pregleda po detetu)	3330	4622	138.80
Preventivni pregled dece od jedne godine do polaska u školu	2435	2404	98.73
Preventivni pregled u 2. godini (2 pregleda po detetu)	1136	1140	100.35
Preventivni pregled u 4. godini	626	592	94.57
Preventivni. pregled pred polazak u školu (6/7 godina)	673	672	99.85
Kontrolni pregled dece, školske dece i omladine	185	322	174.05
Kontrolni pregled dece (u 3. godini)	95	212	223.16
Kontrolni pregled dece (u 5. godini)	90	110	122.22
Preventivni pregled pre upućivanja u ustanovu za kolektivni boravak dece, školske dece i omladine	170	286	168.24
*Sprovođenje imunizacije/ vakcinacije	2630	3577	136.01
Ultrazvučni pregled novorođenčadi radi ranog otkrivanja displazije kukova			

Tabela 12. Preventivni pregledi u službi za zdravstvenu zaštitu školske dece 2023 godine

AKTIVNOSTI	planirano	izvršeno	%izvršenja
PREVENTIVA/ Pregledi lekara	5356	5544	103.51
Preventivni pregled školske dece i omladine	4253	2575	60.55
Preventivni pregled u osmoj godini (I razred OŠ)	642	640	99.69
Preventivni pregled u desetoj godini (III razred OŠ)	658	648	98.48
Preventivni pregled u dvanaestoj godini (V razred OŠ)	712	606	85.11
Preventivni pregled u četrnaestoj godiniri (VII razred OŠ)	693	606	87.45
Preventivni pregled u šesnaestoj godini (I razred SŠ)	767	37	4.82
Preventivni pregled u osamnaestoj godini (III razred SŠ)	781	38	4.87
Kontrolni pregled dece, školske dece i omladine	148	69	46.62
Kontrolni pregledi u devetoj godini (II razred OŠ)	45	15	33.33
Kontrolni pregledi u jedanaestoj godini (IV razred OŠ)	35	15	42.86
Kontrolni pregledi u trinaestoj godini (VI razred OŠ)	30	15	50.00
Kontrolni pregledi u petnaestoj godini (VIII razred OŠ)	35	16	45.71
Kontrolni pregledi u sedamnaestoj godini (II razred SŠ)	2	4	200.00
Kontrolni pregledi u devetnaestoj godini (IV razred SŠ)	1	4	400.00
Preventivni pregled pre upućivanja u ustanovu za kolektivni boravak dece, školske dece i omladine	190	593	312.11
*Sprovođenje imunizacije/ vakcinacije	765	2307	301.57
Utvrđivanje opšte zdravstvene sposobnosti dece od šest do 14 godina života za bavljenje sportskim aktivnostima, odnosno delatnostima			
Utvrđivanje posebne zdravstvene sposobnosti dece od šest do 14 godina života za bavljenje sportskim aktivnostima, odnosno delatnostima			
Kontrolni pregled dece od šest do 14 godina života za utvrđivanje opšte, odnosno posebne zdravstvene sposobnosti za bavljenje sportskim aktivnostima, odnosno delatnostima			

Tabela 13. Preventivni pregledi u službi za zdravstvenu zaštitu žena 2023 godine

AKTIVNOSTI	planirano	izvršeno	%izvršenja
PREVENTIVA/ Pregledi lekara	47274	16532	34.97
Preventivni ginekološki pregled	7000	1920	27.43
Skrining/rano otkrivanje raka-pozivanje učesnika na skrining	10085	16	0.16
Skrining/ rano otkrivanje raka grlića materice - PAP test	5250	1561	29.73
Skrining rano otkrivanje raka grlića materice- supervizijski pregled pločice	1050	25	2.38
Skrining rano otkrivanje raka grlića materice- PAP test pregled pločice (prvo čitanje)	5250	1561	29.73
Skrining/rano otkrivanje raka grlića materice-obaveštavanje žena o nalazu PAP testa/izdavanje rezultata	5250	2775	52.86
Kratka poseta izabranom lekaru u vezi saopštavanja rezultata skrininga/ranog otkrivanja raka dojke	4835	986	20.39
Preventivni pregled u vezi sa planiranjem porodice	30	26	86.67
Inspekcija i palpatorni pregled dojki	970	706	72.78
Preventivni pregled trudnice	555	369	66.49
Do kraja prvog trimestra trudnoće	160	123	76.88
Ostali prvi pregledi trudnice	395	246	62.28
Kontrolni pregled trudnice	2220	3742	168.56
Ciljani pregled trudnice radi ranog otkrivanja EPH gestoze	555	53	9.55
Ciljani pregled trudnice radi ranog otkrivanja gestacijskog dijabetesa	555	53	9.55
Preventivni pregled porodilje	554	144	25.99
Nakon šest nedelja	277	72	25.99
Nakon šest meseci	277	72	25.99
UZ pregled trudnice	3115	2701	86.71

Tabela 14. Preventivni pregledi u službi za zdravstvenu zaštitu usta i zuba 2023 godine

AKTIVNOSTI	planirano	izvršeno	%izvršenja
PREVENTIVNI PREGLEDI	11120	4890	43.97
Preventivni pregled (odojče od 2. meseca do kraja 1. godine)	500	20	4.00
Sistematski stomatološki pregled sa obradom podataka (treća godina, prvi razred osnovne škole, dvanaesta godina života)	1870	850	45.45
Stomatološki pregled (druga godina života/ šesta (pred polazak u školu) /osma /deveta/deseta/jedanaesta/trinaesta/četnaesta/15/16/17/18/19, trudnice, studenti do 26 godine)	8630	3671	42.54
Ciljani pregled na rano otkrivanje ortodontskih anomalija dece	90	227	252.22
Ciljani pregled na rano otkrivanje rizika za nastanak parodontopatije	25	40	160.00
Ciljani pregled na rano otkrivanje rizika za nastanak karijesa	5	82	1,640.00
UKLANJANJE NASLAGA	3650	2033	55.70
Uklanjanje naslaga	3650	2033	55.70
APLIKACIJA FLUORIDA	1822	1239	68.00
Lokalna aplikacija fluorida srednje koncentracije	1820	1239	68.08
Aplikacija fluorida prema proceni rizika od nastanka karijesa (srednje koncentracije ili koncentrovanih fluorida)	2	0	0.00
ZALIVANJE FISURA	230	269	116.96
Zalivanje fisura (po zubu)	230	269	116.96
ZDRAVSTVENO VASPITANJE	8137	4343	53.37
Motivacija i obučavanje korisnika u održavanju pravilne higijene	3950	1850	46.84
Individualno zdravstveno vaspitni rad u ordinaciji/motivacija i obučavanje u održavanju oralne higijene	3950	2173	55.01
Rad u maloj grupi (6 do 9 osoba)	135	221	163.70
Rad u velikoj grupi (više od 30 osoba)	15	1	6.67
Životna demonstracija	2	4	200.00
Zdravstveno predavanje	85	94	110.59

Tabela 15. Posete u patronažnoj službi 2023 godine

AKTIVNOSTI	planirano	izvršeno	%izvršenja
POSETE	7525	7249	96.33
POSETA PATRONAŽNE SESTRE NOVOROĐENČETU I PORODILJI (0-1 mesec)	2500	2729	109.16
PRVA POSETA	500	445	89.00
PONOVNA POSETA	2000	2284	114.20
POSETA PATRONAŽNE SESTRE PORODICI	5025	4520	89.95
TRUDNICA	105	160	152.38
TRUDNICA sa visokorizičnom trudnoćom	10	6	60.00
ODOJČE - prva poseta (2 mesec - 1 god.)	500	235	47.00
ODOJČE - ponovna poseta (2 mesec - 1 god.)	500	97	19.40
MALO DETE (1-2 god.)MALO DETE (1-2 god.)	230	258	112.17
MALO I PREDŠKOLSKO DETE (4 god.)	250	278	111.20
ODRASLO STANOVNIŠTVO (65 i više godina)	1265	1413	111.70
UKUPNO POSETA OBOLELOM LICU po uputu lekara	2125	2044	96.19
POSETA OSOBAMA SA INVALIDITETOM	40	29	72.50
Zbrinjavanje osobe izložene nasilju			
Glukoza u kapilarnoj krvi - POCT metodom			
ZDRAVSTVENO VASPITANJE			
INDIVIDUALNI ZDRAVSTVENO-VASPITNI RAD	335	421	125.67
INDIVIDUALNI ZDRAVSTVENO-VASPITNI RAD/Telefonsko savetovalište	440	347	78.86
GRUPNI ZDRAVSTVENO-VASPITNI RAD	180	165	91.67
RADIONICE	55	55	100.00
PREDAVANJA	125	110	88.00

BOLNIČKA ZDRAVSTVENA ZAŠTITA

Opšta bolnica Sombor raspolaže sa 732 postelje. Tokom 2023 godine u bolnici je lečeno 14884 bolesnika i ostvareno 116446 b.o. dana. Prosečna zauzetost bolničkih postelja iznosila je 43.58%.

Broj postelja: 732

Broj hospitalizovanih lica: 14884

Broj dana hospitalizacije: ukupno 116446

Prosečna dužina bolničkog lečenja - 7,82

Zauzetost posteljnog fonda - 43,58%

Tabela 16. Prosečna zauzetost po odeljenjima

R.broj	Organizaciona jedinica	Broj postelja	Prosečna zauzetost postelja (%)
1	Odeljenje ginekologije i akušerstva	58	32,27
2	Dečije odeljenje	25	29,16
3	Interno odeljenje	96	61,18
4	Odeljenje za plućne bolesti	66	24,47
5	Odeljenje za neurologiju	54	44,11
6	Odeljenje za psihijatriju	112	49,18
7	Infektivno odeljenje	22	32,32
8	Hirurško odeljenje	102	45,99
9	Odeljenje za ortopedsku hirurgiju i traumatologiju	43	33,46
10	Urološko odeljenje	30	43,25
11	ORL odeljenje	14	28,96
12	Očno odeljenje	7	15,93
13	Odeljenje za anesteziju i intenzivnu terapiju	15	35,20
14	Odeljenje za fizikalnu medicinu i rehabilitaciju	80	53,27
15	Odeljenje palijativne nege	8	59,86
UKUPNO		732	43,58

Pratioci lečenih lica

Ukupan broj pratioca 593

Ostvareno je ukupno 2644 dana boravka

Rad dnevne bolnice ukupno (broj mesta 78)

U dnevnoj bolnici lečeno je ukupno 20543 lica

Ukupno je ostvareno 27780 dana – epizoda lečenja
prosečna dužina lečenja 1,35 dana

Od ukupnog broja mesta u dnevnoj bolnici, 45 mesta je na odeljenju za dnevni tretman psihijatrijskih bolesnika, 9 u specijalističkoj onkološkoj ambulanti sa dnevnom bolnicom a na ostalim odeljenjima broj mesta/postelja se opredeljuje po potrebi.

Neonatologija (broj neonatoloških postelja 26)

Ukupan broj novorođene dece 692, br. dana boravka 2208

Operacije (br. operacionih sala 11, br. postelja 269)

Ukupan broj operisanih 7365

Ukupan broj operacija 10124

Broj operisanih u dnevnoj bolnici 1700

Broj operacija u dnevnoj bolnici 2139

Dijagnostički srodne grupe DSG

Ukupan broj dijagnostički srodnih grupa, s obzirom da se radi o epizodama bolničkog lečenja, odgovara ukupnom broju hospitalizovanih lica zajedno sa lečenim u dnevnim bolnicama. U periodu januar - decembar 2023 je Izvršeno 35427 epizoda lečenja (96,4%).

Specijalistički pregledi prikazani su pojedinačno po odeljenjima

Specijalističkih pregleda je izvršeno:

Stacionarni pacijenti 45525

Ambulantni pacijenti 248773

Ukupno 294298

Zdravstvene usluge prikazane su pojedinačno po odeljenjima uz napomene vezane za epidemiološku situaciju

Zdravstvenih usluga je izvršeno:

Stacionarni pacijenti 1050798

Ambulantni 601739

Ukupno 1652537

Laboratorijska dijagnostika ukupno za osiguranike RFZO

Br. pacijenata 99325

Br. pregledanih uzoraka 180628

Hematološke analize 328093

Biohemijske analize 594176

Pregled urina 23772

Mikrobiol. 892

Patohistološka laboratorija 39321

Laboratorijske analize ukupno 1195542

Služba transfuziologije

Hematološke analize ukupno 209278

Dijagnostičke procedure sa snimanjem

RTG: 8 aparata, 3 smene

broj pacijenata ukupno 34802

broj usluga ukupno 45053

Usluge organizovanog skrininga raka

Radiografsko snimanje dojki, obostrano 658

ULTRAZVUK: 7 aparata, 2 smene

broj pacijenata ukupno 13492

broj usluga ukupno 15228

DOPLER: 1 aparat

broj pacijenata ukupno 1993

broj usluga ukupno 2601

SKENER: 2 aparata, 2 smene

broj pacijenata ukupno 7834

broj usluga ukupno 20935

Ukupno pregledanih pacijenata 58121

Ukupno izvršenih usluga 84475

Dijaliza br aparata 24 + 1

Hemodijaliza: br. lica 174, br dijaliza 11825

Peritonealna: br. lica 0, br. dijaliza 0

Kontinuirani postupci zamene bubrežne funkcije: br. lica 9, br. dijaliza 19

Liste čekanja

Ukupan broj pacijenata na listi čekanja na dan 31.09.2023 - 1072

Ukupan broj svih pacijenata kojima je urađena intervencija/procedura u ZU do 31.12.2023 –

1421

Broj novih pacijenata na listi čekanja na dan 31.12.2023 - 5593

Ukupan planirani broj procedura za koje se vode liste čekanja za 2023 - 5705

APOTEKA SOMBOR

U Apoteci narodnoj zaposleno je 7 lica, od toga 5 na neodređeno vreme i 2 na određeno vreme.

ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVLJE

U Zavodu za javno zdravlje Sombor radilo je u 2022 godini 72 lica. Od toga 69 na neodređeno vreme i 3 na određeno vreme.

5. PREVENCIJA I KONTROLA ZARAZNIH BOLESTI

ZARAZNE BOLESTI U ZAPADNO-BAČKOM OKRUGU U 2023. GODINI

U Zapadnobačkom okrugu je u 2023. godini, a na osnovu važećih zakonskih propisa, prijavljeno ukupno 143 slučajeva zaraznih bolesti bez COVID19 oboljenja. Prijavljeno je i pet smrtnih slučajeva /tabela 1/

Kada je u pitanju oboljenje COVID19 izazvano virusom SARS-CoV-2, u 2023. godini je obolelo ukupno 2027 osoba, od čega je kod 19 osoba oboljenje imalo smrtni ishod / tabela 2/

Tabela 1 - Zarazne bolesti u Zapadnobačkom okrugu u 2023. godini

Godina	Broj obolelih	Inc/100 000	Broj umrlih	Mt/100 000
2023	143	92,20	5	3,22

Tabela 2 – COVID 19 oboljenje u Zapadnobačkom okrugu u 2023. godini

Opština	Broj obolelih u ZBO	Inc/100 000	Broj umrlih	Mt/100 000
Ukupno	2027	1.306,87	19	12,25

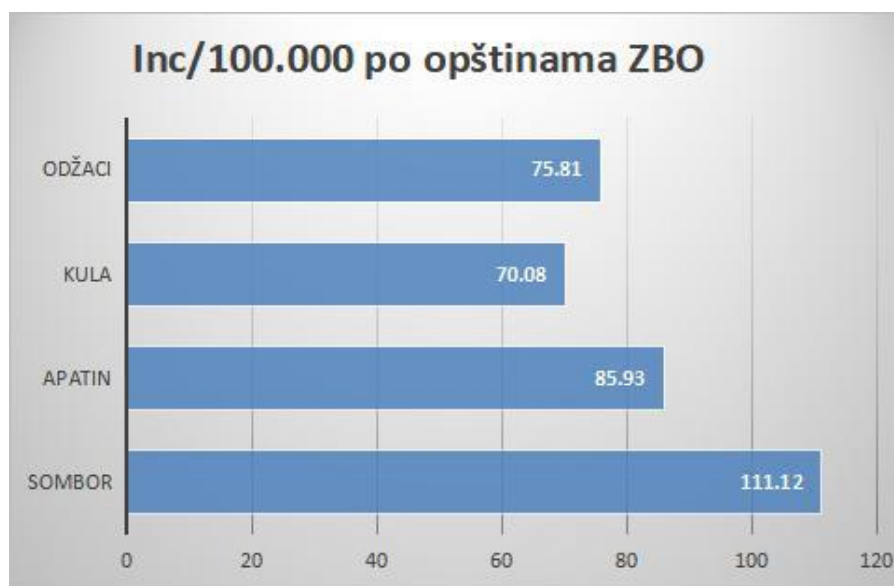
Incidencija zaraznih bolesti (bez COVID19) u Zapadnobačkom okrugu se razlikuje po opštinama i kreće se u rasponu od 1,59:1. Najviša incidenca je zabeležena u opštini Sombor i iznosi 111,12/100.000 stanovnika, a najniža incidenca je zabeležena u opštini Kula 70,08/100.000 /tabela 3 i grafikon 1/.

Tabela 3 - Zarazne bolesti (bez COVID19) po opštinama Zapadnobačkog okruga u 2023. godini

Opština	Broj obolelih	Inc/100000	Broj umrlih	Mt/100000
Sombor	79	111,12	3	4,22
Apatin	20	85,93	0	0,00
Kula	25	70,08	1	2,80
Odžaci	19	75,81	1	3,99
Zapadnobački okrug	143	92,20	5	3,22

Grafikon 1 - Kretanje zaraznih bolesti po opštinama u 2023. godini Incidenca na 100.000 stanovnika bez COVID19 oboljenja

STRUKTURA ZARAZNIH BOLESTI

Kada pogledamo strukturu zaraznih bolesti koje su se javljale u 2023. godini, izuzev oboljenja COVID19 izazvanog virusom SARS-CoV-2, vodeće mesto zauzima Enteritis salmonellosa uključujući i kliconoštvo izazvano salmonelama, sa incidencom od 27,72/100.000. /Tabela 4/ i /Grafikon 2/

Tabela 4 - Zarazne bolesti u Zapadnobačkom okrugu u 2023. godini

Red.br	Zarazna bolest	Broj obolelih	Inc/100 000
1.	COVID19	2027	1.306,87
2.	Salmonellosos A02 Kliconoše drugih crevnih zaraznih bolesti Z22.1	43	27,72
3.	Infectiones intestinales bacteriales aliae, A04	23	14,83
4.	Pertussis, A37	16	10,32
5.	Syphilis (A51-A53)	13	8,38
6.	Febris West Nile, A92.3	9	5,80
7.	Plućna tuberkuloza (uključuje: A15.- (osim A15.4 i A15.6), A16.4, A16.7, A16.8 i A16.9)	8	5,16
8.	Hepatitis viralis chronica C, B18.2	5	3,22
9.	Asimptomatska infekcija virusom humane imunodeficijencije (HIV), Z21	5	3,22
10.	Infectio tractus genitourinarii inferioris, chlamydialis, A56.0	4	2,58
11.	Influenza, virus influenzae aliud identificatum (sezonski sojevi), J10	4	2,58
12.	Leptospirosis, A27	3	1,93
13.	Morbus HIV, (B20 - B24)	3	1,93
14.	Hepatitis viralis chronica B, B18.0 i B18.1	2	1,29
15.	Sepses aliae, A41	2	1,29
16.	Hepatitis C acuta, B17.1	1	0,64
17.	Toxoplasmosa, B58	1	0,64
18.	Meningitis pneumococcica, Pneumokokni meningitis, G00.1	1	0,64
	UKUPNO	2170	1.399,06

Grafikon 2 - Zarazne bolesti (bez COVID19) u 2023. godini

GRUPE BOLESTI PREMA STRUKTURI OBOLEVANJA OD ZARAZNIH BOLESTI U ZAPADNOBAČKOM OKRUGU U 2023. GODINI UKLJUČUJUĆI I COVID19 OBOLJENJE

Respiratorne zarazne bolesti su najzastupljenije u ukupnom obolevanju od zaraznih bolesti u 2023. godini, a njihov udeo iznosi 94,75%. Crevne zarazne bolesti se nalaze na drugom mestu sa učešćem od 3,04%. Polno prenosive bolesti nalaze se na trećem mestu sa učešćem od 1,15%. Transmisivne bolesti (vektorske) se nalaze na četvrtom mestu sa učešćem od 0,41% u ukupnom obolevanju od zaraznih bolesti, slede virusni hepatitis sa učešćem od 0,37%, zoonoze 0,18% i na poslednjem mestu ostale zarazne bolesti sa učešćem od 0,09%/Tabela 5/

Velik udeo respiratornih zaraznih bolesti u ukupnom obolevanju je posledica pandemije COVID19, zbog koje je akcenat stavljen upravo na otkrivanje uzročnika ovog oboljenja.

Tabela 5 – Udeo zaraznih bolesti po grupama obolevanja u Zapadnobačkom okrugu 2023.godini

Grupa zaraznih bolesti	Zapadnobački okrug		Sombor		Apatin		Kula		Odžaci	
	Broj obolelih	% učešća	Broj obolelih	% učešća	Broj obolelih	% učešća	Broj obolelih	% učešća	Broj obolelih	% učešća
Respiratorne zarazne bolesti	2056	94,75	880	93,03	381	95,73	369	96,10	426	96,38
Crevne zarazne bolesti	66	3,04	40	4,23	8	2,01	8	2,08	10	2,26
Venerične zarazne bolesti	25	1,15	11	1,14	6	1,51	4	1,04	5	0,90
Vektorske zarazne bolesti	9	0,41	5	0,53	1	0,25	2	0,52	1	0,23
Virusni hepatitis	8	0,37	6	0,64	1	0,25	1	0,26	0	0,00
Zoonoze	4	0,18	3	0,32	0	0,00	0	0,00	1	0,23
Ostale zarazne bolesti	2	0,09	1	0,11	1	0,25	0	0,00	0	0,00
Ukupno	2170	100,00	946	100,00	398	100,00	384	100,00	442	100,00

RESPIRATORNE ZARAZNE BOLESTI

Respiratorne infekcije čine veliku grupu infektivnih bolesti različite etiologije. Klinički se manifestuju opštim znacima infekcije različitog inteziteta i uglavnom dobrom prognozom.

Respiratorne infekcije su među najrasprostranjenijim oboljenjima u svakodnevnoj praksi. Šire se brzo putem Fligeovih kapljica koje čovek izbacuje iz nosa i usta prilikom govora, šaptanja, kivanja i kašljanja. Najlakše se šire u zatvorenim prostorijama gde se nalazi veći broj ljudi kao npr. dečjim kolektivima (jaslice, vrtići, škole). Ova oboljenja se javljaju tokom cele godine, ali je učestalost nešto veća u toku zime i proleća.

U 2023. godini prijavljeno je ukupno 2056 slučajeva respiratornih oboljenja, od čega 2027 slučajeva pripada pojavi oboljenja izazvanog virusom SARS-CoV-2, a 29 slučajeva ostalim bolestima iz grupe respiratornih oboljenja. /tabela 6/

Tabela 6 - Kretanje respiratornih zaraznih bolesti (bez COVID19) u Zapadnobačkom okrugu u 2023. godini

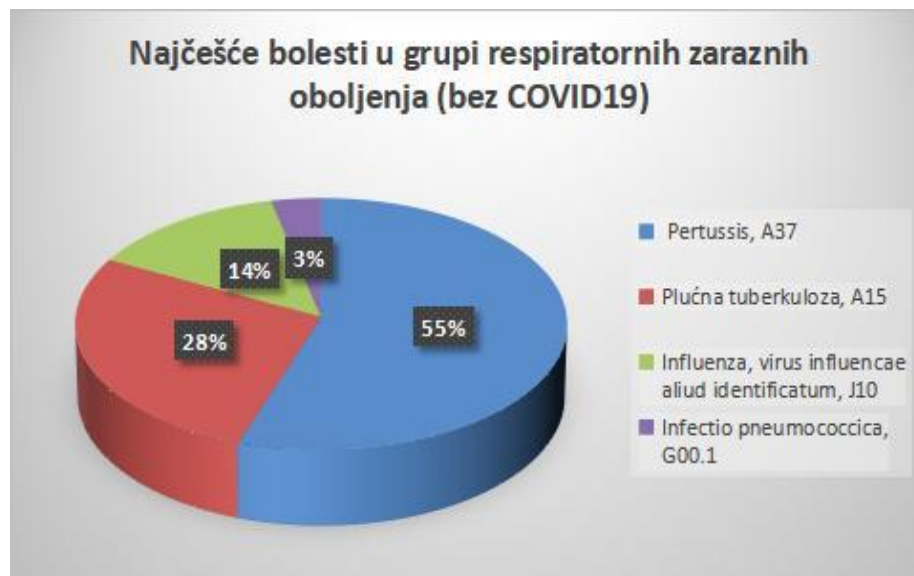
Zapadnobački okrug		Sombor	Apatin	Kula	Odžaci
Broj obolelih	Inc/100 000	(Br.obolelih) Inc/100 000	(Br.obolelih) Inc/100 000	(Br.obolelih) Inc/100 000	(Br.obolelih) Inc/100 000
29	18,70	(13) 18,28	(3) 12,89	(10) 28,03	(3) 11,97
Broj umrlih	Mt/100 000	(Br.umrlih) Mt/100 000	(Br.umrlih) Mt/100 000	(Br.umrlih) Mt/100 000	(Br.umrlih) Mt/100 000
2	1,29	(1) 1,41	0	(1) 2,80	0

Kada pogledamo strukturu respiratornih zaraznih bolesti, na prvom mestu se po učestalosti nalazi COVID19. Ukoliko pogledamo strukturu ostalih respiratornih zaraznih oboljenja, najzastupljeniji je Pertussis sa učešćem od 55,17%, sledi plućna tuberkuloza sa 27,59% i Influenza virus identificatum sa 13,79% /tabela 7 i grafikon 3/

Tabela 7 - Redosled učestalosti respiratornih zaraznih bolesti u Zapadnobačkom okrugu u 2023. godini (bez COVID19)

Zarazna bolest	Broj obolelih	% učešća
1. Pertussis, A37	16	55,17
2. Plućna tuberkuloza, A15	8	27,59
3. Influenza, virus influenzae aliud identificatum, J10	4	13,79
4. Infectio pneumococcica, G00.1	1	3,45
UKUPNO	29	100,00

Grafikon 3 - Najčešće respiratorne zarazne bolesti u 2023. godini

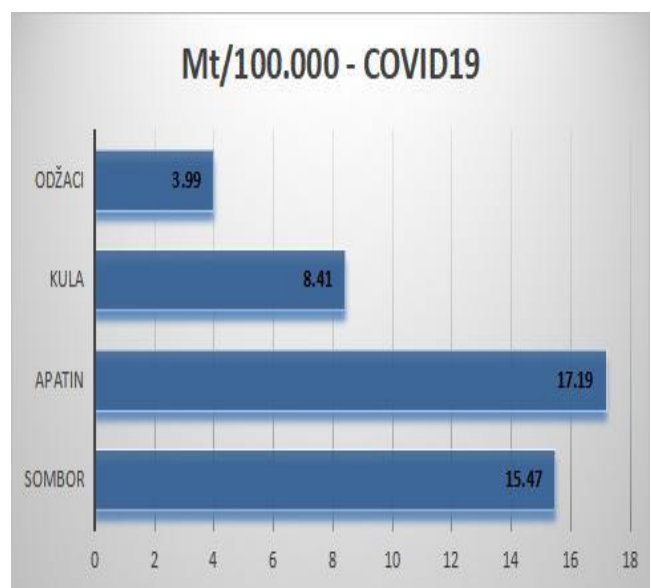
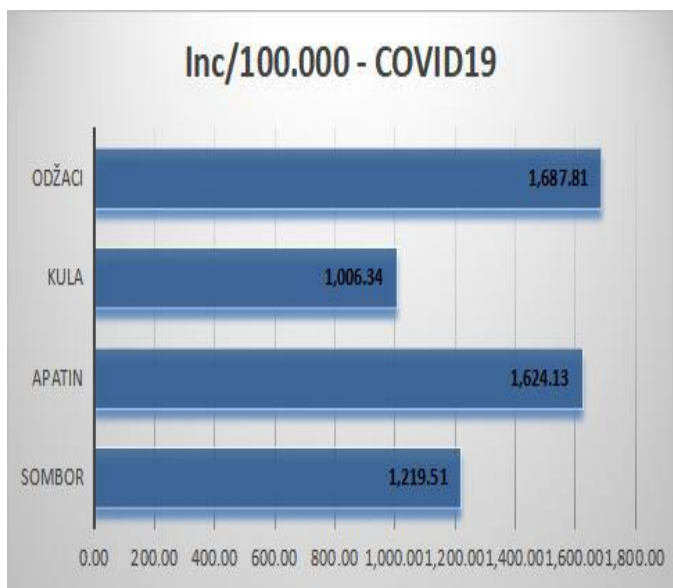

Tokom 2023. godine se nastavlja pandemija COVID19. Najviša incidenca od ovog oboljenja je zabeležena u opštini Odžaci 1.687,81/100.000 stanovnika, a najniža u opštini Kula 1.006,34/100.000 stanovnika /tabela 8 i grafikon 4/.

Tabela 8 - COVID19 oboljenje po opštinama Zapadnobačkog okruga u 2023. godini

Opština	Broj obolelih	Inc/100000	Broj umrlih	Mt/100000
Sombor	867	1.219,51	11	15,47
Apatin	378	1.624,13	4	17,19
Kula	359	1.006,34	3	8,41
Odžaci	423	1.687,81	1	3,99
Zapadnobački okrug	2027	1.306,87	19	12,25

Grafikon 4 - Kretanje COVID19 oboljenja po opštinama ZBO u 2023. godini Incidenca i Mortalitet na 100.000 stanovnika

CREVNE ZARAZNE BOLESTI

Osnovna karakteristika crevnih zaraznih bolesti je da se uzročnici privremeno ili sve vreme trajanja bolesti nalaze u crevima obolelog. Zajedno sa crevnim sadržajem uzročnici se izbacuju iz organizma obolelog i određenim putem (zagađena hrana, voda ili npr. posredstvom muva koje mogu da zagađe hranu) unose u organizam zdrave osobe. Prevencija ovih bolesti podrazumeva redovno higijensko pranje ruku, dobru ličnu higijenu kao i adekvatno čuvanje namirnica.

Tokom 2023. godine u Zapadnobačkom okrugu je prijavljeno 66 osoba obolelih od crevnih infekcija.

/Tabela 9/

Tabela 9 - Kretanje crevnih zaraznih bolesti u Zapadnobačkom okrugu u 2023. godini

Godina	Zapadnobački okrug				Sombor	Apatin	Kula	Odžaci
	Broj obolelih	Inc/100 000	Broj umrlih	Mt/100 000	(Br.obolelih) Inc/100 000	(Br.obolelih) Inc/100 000	(Br.obolelih) Inc/100 000	(Br.obolelih) Inc/100 000
2023	66	42,55	0	0.00	(40) 56,26	(8) 34,37	(8) 22,43	(10) 39,90

Kada pogledamo strukturu crevnih zaraznih bolesti koje su se najčešće javljale u 2023. godini na vrhu liste nalazi se Enteritis salmonellosa sa 43.40% učešća u ukupnom oboljevanju od crevnih zaraznih bolesti. /Tabela 10/ i /Grafikon 5/

Tabela 10 - Redosled učestalosti crevnih zaraznih bolesti u Zapadnobačkom okrugu u 2023. godini

Zarazna bolest	Broj obolelih	% učešća
Kliconoštvo uzrokovano Salmonelama Z22.1	34	51,52
Enteritis campylobacterialis, A04.5	22	33,33
Enteritis salmonellosa A02	9	13,64
Infectio intest.per Esch.col i A04.3	1	1,52
UKUPNO	66	100,00

Grafikon 5 - Crevne zarazne bolesti u 2023. godini

VENERIČNE BOLESTI – SEKSUALNO PRENOSIVE INFEKCIJE

Seksualno prenosive ili venerične bolesti su zarazne bolesti koje se prenose putem seksualnog odnosa. U smislu prevencije prenošenja odn. dobijanja veneričnih bolesti najdelotvornije je suzdržavanje od polnog odnosa ili upražnjavanje polnog odnosa samo unutar duge monogamne veze sa partnerom koji nije inficiran. Muški lateks kondomi, ukoliko se stalno i ispravno koriste veoma su delotvorni u smanjenju prenosa seksualno prenosivih bolesti uključujući HIV, gonoreju, hlamidijske infekcije kao i infekcije uzrokovane trihomonasom. U 2023. godini u Zapadnobačkom okrugu prijavljeno je 26 osoba obolelih od seksualno prenosivih infekcija. Kod jedne obolele osobe bolest je imala smrtni ishod (Morbus HIV) Incidencija polno prenosivih bolesti u 2023. godini iznosi 16,76/100.000 stanovnika /Tabela 11/, /Tabela 12/ i /Grafikon 6/

Tabela 11 - Kretanje seksualno prenosivih bolesti u Zapadnobačkom okrugu u 2023. godini

Godina	Zapadnobački okrug				Sombor	Apatin	Kula	Odžaci
	Broj obolelih	Inc/100 000	Broj umrlih	Mt/100 000	(Br.obolelih) Inc/100 000	(Br.obolelih) Inc/100 000	(Br.obolelih) Inc/100 000	(Br.obolelih) Inc/100 000
2023	25	16,12	1	0,64	(11) 15,47	(6) 25,78	(4) 11,21	(4) 19,95

Tabela 12- Redosled učestalosti veneričnih bolesti u Zapadnobačkom okrugu u 2023. godini

Zarazna bolest	Broj obolelih	% učešća
Syphilis, A51 - A53	13	52,00
HIV infekcija, Z21	5	20,00
Chlamydiassis, A56	4	16,00
Morbus HIV, B20-B22	3	12,00
Ukupno	25	100,00

Grafikon 6 - Najčešće seksualno prenosive bolesti u 2023. godini

VIRUSNI HEPATITISI

Hepatitis je zapaljenje jetre. Ovo zapaljenje je najčešće uzrokovano virusima. Virusi hepatitisa koji napadaju jetru podeljeni su na tipove – A,B,C,D,E,F i G, od kojih su najopasniji B,C i D, jer vremenom dovode do oštećenja jetre. Mogu biti kratkotrajni (akutni) i dugotrajni (hronični), kad zapaljenje jetre traje duže od 6 meseci.

Infekcija virusom hepatitisa B (HBV)

Ovaj virus se može izolovati iz gotovo svih telesnih tečnosti inficirane osobe, a za prenos infekcije dovoljna je veoma mala količina inficirane krvi (1 mikromililitar)

Putevi prenosa virusa Hepatitisa B su krv, seksualni put ili s majke na novorođenče. Inficirati se može također ekspozicijom kontaminiranim iglama i špricovima pri zdravstvenim intervencijama, akupunkturi, tetovaži, pirsingu, zloupotrebi droge. Kako je virus veoma otporan u spoljnoj sredini gde na sobnoj temperaturi može da opstane i do mesec dana, do infekcije može doći i upotrebom zajedničkih predmeta (četkica za zube, brijač, makazice ili bilo šta drugo što bi moglo da sadrži krv druge osobe).

U Republici Srbiji uvedena je obavezna vakcinacija dece protiv ovog oboljenja. Vakcinacija je obavezna i za sve zdravstvene radnike. Vakcinacija je najefikasnija i jedina mera prevencije koja može dovesti do eliminacije virusa.

U zapadnobačkom okrugu je u 2023. godini registrovano 2 slučaja hroničnog virusa hepatitisa B na teritoriji opština Sombor i Apatin. Incidenca je 1,29/100.000 stanovnika

Infekcija virusom hepatitisa C (HCV)

Ovaj virus se uglavnom otkrije slučajno jer se simptomi kod većine inficiranih ne pojavljuju. Virus hepatitisa C predstavlja značajan zdravstveni i epidemiološki problem posebno u rizičnim kategorijama stanovnika (intravenski narkomani, seksualni partneri osoba koje su inficirane ovim virusom, pacijenti na hemodijalizi, zdravstveni radnici ...)

HCV ima sposobnost mutacije, zbog čega je teško napraviti vakcinu. Na sobnoj temperaturi može da opstane od 16 sati do četiri dana.

Put prenosa je najčešće krv, ekspozicija kontaminiranim iglama, a ređe seksualni odnos.

U zapadnobačkom okrugu je u 2023. godini registrovano ukupno 6 slučajeva zaražavanja virusom hepatitisa C, od čega je kod jedne osobe registrovan akutni oblik bolesti, a kod ostalih hronični. Incidenca je 3,87/100.000 stanovnika

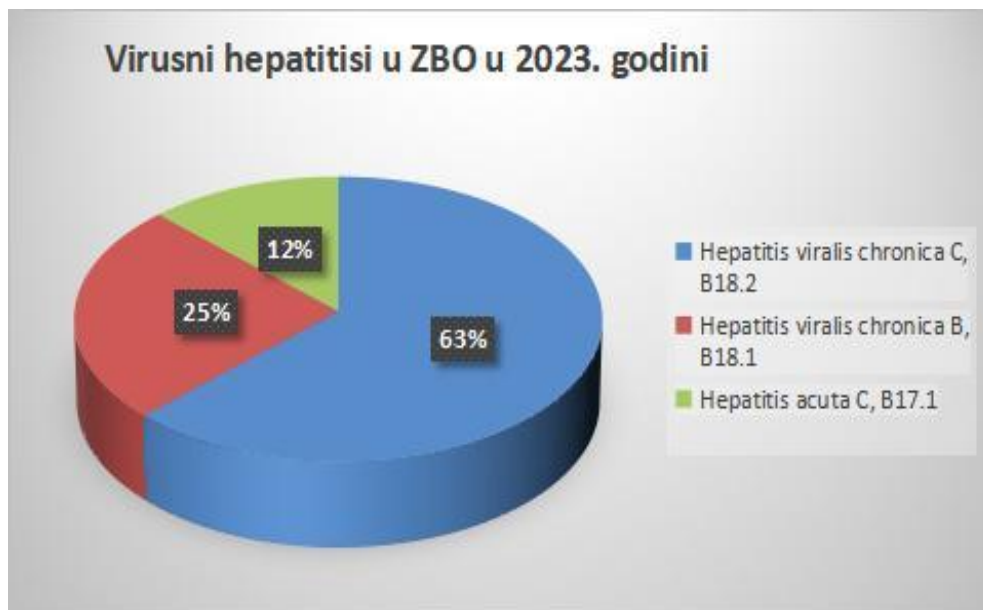
Tabela 13 - Kretanje virusnih hepatitisa (B i C) u Zapadnobačkom okrugu u 2023. godini

Godina	Zapadnobački okrug				Sombor	Apatin	Kula	Odžaci
	Broj obolelih	Inc/100 000	Broj umrlih	Mt/100 000	(Br.obolelih) Inc/100 000	(Br.obolelih) Inc/100 000	(Br.obolelih) Inc/100 000	(Br.obolelih) Inc/100 000
2023	8	5,16	0	0,00	(6) 8,44	(1) 4,30	(1) 2,80	0

Tabela 14 - Redosled učestalosti virusnih hepatitisa u Zapadnobačkom okrugu u 2023. godini

Zarazna bolest	Broj obolelih	% učešća
Hepatitis viralis chronica C, B18.2	5	62,50
Hepatitis viralis chronica B, B18.1	2	25,00
Hepatitis acuta C, B17.1	1	12,50
Ukupno	8	100,00

Grafikon 7 - Virusni hepatitisi u Zapadnobačkom okrugu u 2023. godini

TRANSMISIVNE (VEKTORSKE) ZARAZNE BOLESTI

Vektorske zarazne bolesti, transmisivne zarazne bolesti su bolesti čiji uzročnik može biti bakterija, virus, rikecija ili parazit. Ovi uzročnici moraju izvesno vreme, pre nego što dođu do svog domaćina da provedu u **vektoru**. Vektor može biti komarac, krpelj i različite druge vrste insekata. Nakon tzv. spoljašnjeg perioda inkubacije (vreme neophodno da vektor postane zarazan) sa njega se prenosi uzročnik zaraznih bolesti na osetljivog domaćina (čoveka, sisara, ptice i druge životinje) ubodom ili ugrizom

U 2023. godini u zapadnobačkom okrugu je prijavljeno 9 slučajeva oboljenja koja se prenose vektorskim putem sa incidencom od 5,80/100.000 stanovnika. Kod jedne obolele osobe bolest je imala smrtni ishod.

/Tabela 15/, /Tabela 16/

Tabela 15 - Kretanje transmisivnih bolesti u Zapadnobačkom okrugu u 2023. godini

Godina	Zapadnobački okrug				Sombor	Apatin	Kula	Odžaci
	Broj obolelih	Inc/100 000	Broj umrlih	Mt/100 000	(Br.obolelih) Inc/100 000	(Br.obolelih) Inc/100 000	(Br.obolelih) Inc/100 000	(Br.obolelih) Inc/100 000
2023	9	5,80	1	0,64	(5) 5,59	(1) 4,30	(2) 5,61	(1) 3,99

Tabela 16 - Redosled učestalosti transmisivnih bolesti u Zapadnobačkom okrugu u 2023. godini

Zarazna bolest	Broj obolelih	% učešća
Febris West Nile, A92.3	9	100,00
Ukupno	9	100.00

OSTALE ZARAZNE BOLESTI

Iz grupe ostalih zaraznih bolesti u 2023. godini u zapadnobačkom okrugu prijavljena su dva slučaja Sepsis sa incidencom od 1,29/100.000 stanovnika. /Tabela 17/

Tabela 17 - Kretanje ostalih zaraznih bolesti u Zapadnobačkom okrugu u 2023. godini

Godina	Zapadnobački okrug				Sombor	Apatin	Kula	Odžaci
	Broj obolelih	Inc/100 000	Broj umrlih	Mt/100 000	(Br.obolelih) Inc/100 000	(Br.obolelih) Inc/100 000	(Br.obolelih) Inc/100 000	(Br.obolelih) Inc/100 000
2023	2	1,29	0	0,00	(1) 1,41	(1) 4,30	0,00	0,00

ZOONOZE

Zoonoze (od grčkih reči zoon - životinja i nosos - bolest) predstavljaju grupu zaraznih bolesti, zajedničkih ljudima i pojedinim životinjskim vrstama. Ove zarazne bolesti se mogu prenositi sa životinja na ljude i obratno. Izvori širenja zoonoza mogu biti kako domaće tako i divlje životinje.

U 2023. godini iz grupe zoonoza prijavljena su dva oboljenja : Leptospiroza i Toxoplasmosa /Tabela 18/, /Tabela 19/ i /Grafikon 8/

Tabela 18 - Kretanje zoonoza u Zapadnobačkom okrugu u 2023. godini

Godina	Zapadnobački okrug				Sombor	Apatin	Kula	Odžaci
	Broj obolelih	Inc/100 000	Broj umrlih	Mt/100 000	(Br.obolelih) Inc/100 000	(Br.obolelih) Inc/100 000	(Br.obolelih) Inc/100 000	(Br.obolelih) Inc/100 000
2023	3	1,93	1	0,64	(3) 1.40	0,00	0.00	(1) 3,99

Tabela 19 - Redosled učestalosti zoonoza u Zapadnobačkom okrugu u 2023. godini

Zarazna bolest	Broj obolelih	% učešća
Leptospirosis, A27	2	66,67
Toxoplasmosis, B58	1	33,33
Ukupno	3	100.00

Grafikon 8 - Najčešće zoonoze u 2023. godini

IMUNOPROFILAKSA ZARAZNIH BOLESTI U ZAPADNOBAČKOM OKRUGU U 2023. GODINI

U 2023. godini u Zapadnobačkom okrugu je postignut zadovoljavajući obuhvat obveznika samo u primovakcinaciji BCG vakcinom. Kod svih ostalih vakcina u primovakcinaciji nije postignut zadovoljavajući obuhvat obveznika. Zadovoljavajući obuhvat treba da iznosi više od 95%.

Ako se pogledaju rezultati svake opštine, jedino je opština Sombor još postigla zadovoljavajući obuhvat obveznika u primovakcinaciji kod vakcine DTaP IPV HIB. Ostale tri opštine (Apatin, Kula i Odžaci) imaju zadovoljavajući obuhvat samo kod BCG vakcine. /Tabela 20/

Tabela 20 – Registrovani obuhvat lica obaveznim imunizacijama u Zapadnobačkom okrugu u 2023. godini (primovakcinacija)

Vakcina	Zapadnobački okrug			Sombor	Apatin	Kula	Odžaci
	Broj obvezn	Broj vakcinisanih	% obuhvata	% obuhvata	% obuhvata	% obuhvata	% obuhvata
BCG	1034	997	96,42	95,99	97,73	95,83	97,34
DTaP-IPV-HIB	1240	1132	91,29	99,63	56,74	89,34	93,64
MMR	1296	974	76,75	83,15	47,44	89,34	74,15
Hepatitis B pediatric	1240	1120	90,32	92,59	85,79	87,55	91,71
Pneumokokna konjugovana vakcina	1240	1031	83,15	84,14	61,58	89,81	91,71

U 2023. godini u Zapadnobačkom okrugu zbirno nije postignut zadovoljavajući obuhvat niti kod jedne vakcine namenjene za revakcinaciju.

Gledajući rezultate po opštinama, jedino je kod opštine Sombor postignut zadovoljavajući obuhvat revakcinama kod Pentaxim vakcine koja se daje u 2. godini života deteta, kod pneumokone vakcine i Tetraxima koji se daje u 7. godini. U opštini Sombor mali obuhvat dT vakcinom je posledica organizacije službe za vakcinaciju koja je zakazala vakcinaciju ove dece za februar/mart 2024. godine, tako da očekujemo po tom pitanju drugačije rezultate.

U opštini Apatin, Kula i Odžaci nije postignut zadovoljavajući obuhvat vakcinama namenjenim za revakcinaciju po Planu imunizacije, niti kod jedne vakcine. /Tabela 21/

Tabela 21 - Registrovani obuhvat lica obaveznim imunizacijama u Zapadnobačkom okrugu u 2023. godini (revakcinacija)

Vakcina	Zapadnobački okrug			Sombor	Apatin	Kula	Odžaci
	Broj obveznika	Broj vakcinisan	% obuhv	% obuhv	% obuhvata	% obuhvata	% obuhvata
DTaP-IPV-HIB /Pentaxim/ u 2. god	1269	1130	89,05	99,63	56,74	89,34	93,64
Pneumokokna konjugovana vakcina	1269	1125	88,65	99,08	55,81	89,34	93,64
DTaP-IPV /Tetraxim/ u 7. god	1377	1307	94,92	99,67	83,81	92,77	95,61
dT u 14.god	1597	1005	62,93	37,16*	55,36	94,32	99,11
MMR							

IMUNIZACIJA PROTIV GRIPA

U 2023. godini protiv gripa je u Zapadnobačkom okrugu vakcinisano ukupno 8964 osoba što je 8,68% manje nego prethodne 2022. godine kada je vakcinisano 9816 osoba. Osobe starije od 65 godina zastupljene su sa 62,74% (5624 osoba). Vakcinacija zdravstvenih radnika iznosila je 11,87% u strukturi vakcinisanih protiv gripa, što je 0,03% manje nego prethodne godine /Tabela 22/

Tabela 22– Imunizacija protiv gripa u Zapadnobačkom okrugu u 2023. godini

Opština	kliničke indikacije	Epidemiološke indikacije				ostali	ukupno vakcinisani
		gerontološki centri	ustanove soc.zaštite	zdravstveni radnici			
Sombor	555	124	4	47	2891	3621	
Apatin	1210	150	4	26	0	1390	
Kula	1582	65	0	41	0	1688	
Odžaci	1250	0	0	43	0	1293	
OB Sombor	0	0	0	900	0	900	
ZZJZ Sombor	20	0	0	7	45	72	
Ukupno okrug	4617	339	8	1064	2936	8964	

EPIDEMIJE U ZAPADNOBAČKOM OKRUGU U 2023. GODINI

U zapadnobačkom okrugu je u toku 2023. godine prijavljeno ukupno 5 epidemija zaraznih bolesti. Prijavljene su 4 epidemije uzrokovane virusom SARS-CoV-2, od čega su se 3 epidemije javile u bolničkim uslovima na odeljenjima neurologije i na odeljenju palijativne nege. Jedna epidemija Salmonellosis se javila među zaposlenima u prodavnici Aman u Somboru. /Tabela 23/

Tabela 23 - Broj obolelih u epidemijama u zapadnobačkom okrugu u 2023. godini

Vrsta epidemija	Epidemije kolektivu	u Intra-hospitalne epidemije		Epidemije kolektivu
Dijagnoza bolesti u epidemiji	U07.1 - COVID-19, virus identifikovan			A02 Salmonellosis aliae
Mesto nastanka epidemije	Smeštaj -Moja Milena- Crvenka	OB Sombor Odeljenje neurologije	OB Sombor Odeljenje palijativne nege	Prodavnica Aman Sombor
Broj eksponiranih	15	Jan (13) Apr (39)	14	3
Broj obolelih	5	Jan (6) Apr (8)	5	3
Broj hospitalizovanih	0	Jan (4) Apr (4)	2	0
Mesec u kom se javila epidemija				
januar		1		
februar				
mart			1	1
april		1		
maj				
jun				
jul				
avgust				
septembar				
oktobar				
novembar				
decembar	1			

6. ZAŠTITA ŽIVOTNE SREDINE

1. Evidentiranje, prikupljanje i formiranje baza podataka o zdravstvenoj ispravnosti vode za piće, površinskih voda koje koriste za rekreaciju i voda iz javnih bazena na teritoriji okruga

1.1 Izrada mesečnih izveštaja o rezultatima kontrole mikrobiološke i fizičko hemijske ispravnosti vode za piće iz centralnih vodovodnih sistema na teritoriji okruga

U toku 2023. godine meseci Zavod za javno zdravlje sačinio je i dostavio 12 mesečnih izveštaja o mikrobiološkoj i fizičko-hemijskoj ispravnosti vode iz centralnih vodovoda na okrugu.

Broj centralnih vodovoda obuhvaćenih kontrolom mikrobiološke i hemijske ispravnosti na teritoriji okruga

Redovnom kontrolom (osnovni – obim -A) zdravstvene ispravnosti vode za piće obuhvaćeno je ukupno 32 centralnih vodovoda u okrugu.

Broj mikrobiološki i fizičko-hemijski analiziranih uzoraka

Tokom godine je analizirano ukupno 3207 (sirove i vode iz mreže) uzoraka vode za piće iz centralnih vodovoda na okrugu i to 3141 uzorka na fizičko-hemijsku ispravnost i 3176 na mikrobiološku ispravnost.

Broj i % mikrobiološki neispravnih analiziranih uzoraka

Mikrobiološki je bilo neispravno 358 uzoraka vode (sirove i iz mreže) centralnih vodovoda na okrugu (11%).

Broj i % fizičko-hemijski neispravnih uzoraka

Broj fizičko-hemijski neispravnih uzoraka vode (sirove i iz mreže) za piće iz centralnih vodovoda na okrugu iznosio je 1421 odnosno (45 %).

Broj neispravnih uzoraka po parametru neispravnosti

Uzroci mikrobiološke neispravnosti bili su izolovane: aerobne mezofilne bakterije u velikom broju 171, sulfitoredujuće klostridije 110, Streptokoke fekalnog porekla 65, Pseudomonas aeruginosa 50, izolovane bakterije Klebsiella oxy., Escherichia coli -47, ukupan broj fekalnih koliformnih bakterija 24.

Po uzroku mikrobiološke neispravnosti prednjači povećani broj aerobnih mezofilnih bakterija kao i u prethodnim godinama 2021 i i 2022.

Zbog veće vrednosti gvožđa nije odgovaralo 738 uzoraka, mangana 146, hlorida 67, potrošnje KMnO₄ 461, amonijaka 252, mutnoće 281, nitrita 20, pH 189 i arsena 293.

Distribucija uzroka hemijske neispravnosti u odnosu na posmatrani period protekle godine je veoma slična pošto najveći broj neispravnosti dolazi zbog povećane vrednosti gvožđa, konc. amonijaka, mutnoća, utrošak KMnO₄, mangana i arsena.

Vrednosti parametara fizičko-hemijske neispravnosti

Vrednosti gvožđa u neodgovarajućim uzorcima kretale su se od 0.31 mg/l do 11,4 mg/l; vrednosti mangana u neodgovarajućim uzorcima kretale su se od 0.1 do 0,48 mg/l; hlorida 252 do 474 mg/l; potrošnja KMnO₄ od 12.1 do 98,1; amonijak od 0,54 – 3,6 mg/l; mutnoća 1,01-27,2; nitriti 0.031-0.260 mg/l; pH 8,6-8,7, arsen 0.012-0,140 mg/l.

1.2 Kontrola mikrobiološke i fizičko-hemijske ispravnosti vode iz javnih bazena

Broj javnih bazena obuhvaćenih kontrolom kvaliteta vode

U toku 2023 godine, kontrolom kvaliteta obuhvaćeno je 8 objekata sa ukupno 20 bazena.

Broj mikrobiološki i fizičko-hemijski analiziranih uzoraka

Tokom godine, mikrobiološki i fizičko-hemijski je analizirano 251 uzorka vode iz javnih bazena na teritoriji okruga i to 251 na mikrobiološku ispravnost i 251 na fizičko-hemijsku ispravnost.

Broj i % mikrobiološki neispravnih uzoraka

U toku 2023 godine 18 uzorak (7,2%) od ukupnog broja uzoraka iz javnih bazena su bili mikrobiološki neispravni.

Broj i % fizičko-hemijski neispravnih uzoraka

U toku godine je bilo 45 (18%) uzoraka vode iz javnih bazena koji nisu bili fizičko-hemijskim parametrima u skladu sa zahtevima Pravilnika o bazenskim vodama zbog povećane vrednosti hlorida, oksidabilnosti što je odlika termalne vode kojom su punjeni ovi bazeni koji se koriste za rehabilitaciju.

1.3 Kontrola mikrobiološke i fizičko-hemijske ispravnosti voda sa javnih kupališta na površinskim vodama

Uzorkovano je i analizirano 86 uzorka površinskih voda koje se koriste za rekreaciju na teritoriji Zapadnobačkog okruga. Devet (9) analiziranih voda (10.5%) bile su bile van II klase zbog mikrobiološke neispravnosti (odstupanje u broju fekalnih enterokoka) ostale su fizičko-hemijskim i mikrobiološkim parametrima u okviru druge klase voda koje se mogu koristiti za kupanje i rekreaciju.

Broj i % mikrobiološki neispravnih uzoraka javnih kupališta na površinskim vodama

Devet (9) analiziranih voda (10.5%) bile su bile van II klase zbog mikrobiološke neispravnosti (odstupanje u broju fekalnih enterokoka) na teritoriji Zapadnobačkog okruga te su savetovane mere opreza za kupanje.

2. Evidentiranje, prikupljanje i formiranje baza podataka o zdravstvenoj ispravnosti namirnica i predmeta opšte upotrebe na teritoriji okruga

Uzorkovano je i analizirano na hemijske i mikrobiološke parametre ukupno 58 uzoraka POU.

U okviru Programa MONITORINGA uzorkovano je 45 POU od čega je 17 uzoraka igračka i 28 uzoraka kozmetičkih preparata. Svi su analizirani na hemijske i mikrobiološke -kozmetika- analize u IZJZ Vojvodine NOVI SAD. Dva uzorka igračaka kineske proizvodnje nisu odgovarala zbog prisustva ftalata. Šest uzoraka sredstava za održavanje lične higijene domaće proizvodnje nije odgovaralo mikrobiološkim zahtevima zbog većeg broja aerobnih mezofilnih bakterija a u jednom je uzolovana i bakterija *Pseudomonas aeruginosa*. Jedan uzorak POU nije imao potpunu deklaraciju.

Ostali uzorci POU-KOZMETIČKI PREPARATI, ukupno 13 uzoraka na hemijske i mikrobiološke parametre, analizirani su u ZZJZ SOMBOR. Svi ANALIZIRANI PARAMETRI ODGOVARAJU.

U toku 2023. godine uzorkovano je 198 UZORAKA NAMIRNICA.

U okviru Programa MONITORINGA uzorkovano je 55 namirnica. Od toga 16 uzoraka soli za ishranu ljudi i 15 uzoraka prirodnih flaširanih voda -SVI UZORCI ODGOVARAJU. Ostali uzorci iz Monitoringa -hrana za odojčad-5, dodaci ishrani-10, aditivi-5 i hrana za osobe intolerantne na gluten-4 su analizirani u IZJZ VOJVODINE i SVI ODGOVARAJU.

U okviru Programa kontrole sadržaja natrijum-hlorida u „žitaricama za doručak“ analizirano je 50 uzoraka.

U preostalih 93 uzorka namirnica analiziranih na mikrobiološka ispitivanja 2 nisu odgovarala zbog većeg broja mikroorganizama.

U toku 2023. godine nije bilo analiziranih namirnica: iz grupa početne formule za odojčad, prelazne formule za odojčad, hrana za odojčad i malu decu, hrana za osobe na dijeti za mršavljenje, hrana za osobe intolerantne na gluten, zamene za so za ljudsku ishranu, dodaci ishrani, aditivi, arome, enzimski preparati, pomoćna sredstva u proizvodnji prehrambenih proizvoda domaćeg porekla ili iz uvoza na mikrobiološku ispravnost. Što je povećanje u odnosu na 2022. godinu. a posledica je donošenja i izvršenja Programa monitoringa hrane i predmeta opšte upotrebe u 2023. godini.

3. Evidentiranje, prikupljanje i formiranje baze podataka o zagađenosti vazduha u urbanim sredinama na teritoriji okruga

Broj mernih mesta

Utvrdjivanje zagađenosti vazduha u gradu Somboru (aerosediment) vršeno je na jednom mernom mestu, na lokalitetu Vojvođanska ulica 47, Sombor.

Tokom prvih šest meseci 2023 godine uzorkovano je 6 uzoraka aerosedimenta.

TALOŽNE MATERIJE mg/m²/dan

Zavod za javno
zdravlje
Vojvodanska 47
Sombor
N 45°30' E 19°30'

	Količina padavina l/ m ² /dan	pH	Elektro- provo- djivost	Ukupne taložne materije mg/m ² /dan	Rastvorene materije mg/m ² /dan	Nerastvo. materije mg/m ² /dan	Kalcijum mg/m ² /dan	Sulfati mg/m ² /dan	Hloridi mg/m ² /dan	Amonijak mg/m ² /dan	Olovo mg/m ² /dan	Kadmijum mg/m ² /dan	Čink mg/m ² /dan
JANUAR	2.02	7.9	65	113	87	26	9.7	64.7	4.0	1.13	<0,02	<0,02	0,24
FEBRUAR	1,28	7,8	46,4	42	38	4	6,6	42,6	5,1	1,40	<0,01	<0,01	0,15
MART	0.52	6.8	91	59	31	28	4.0	66.6	1.0	0.77	<0,01	<0,01	0,06
APRIL	2.42	7.4	50	108	60	48	7.7	75.9		1.33	<0,02	<0,02	0,31
MAJ	2,79	7,9	45,6	106	84	22	11,2	26,8	4,8	5,24	<0,03	<0,03	0,33
JUN	2.38	8.1	67	131	105	26	12.6	6.1	4.8	7.43	<0,02	<0,02	0,29
JUL	1,11	8,1	129	251	90	160	10,7	32,1	8,9	1,06	<0,01	<0,01	0,13
AVGUST	2.15	7.9	63	116	90	26	10.0	<0,5	4,3	2,09	<0,02	<0,02	0,24
SEPTEMBAR	1.04	7.2	80	201	55	146	11.6	84.3	2.1	1.99	<0,01	<0,01	0,13
OKTOBAR	0,74	7,3	92,7	58	52	6	7,1	48,3	3,0	1,06	<0,001	<0,00 09	0,09
NOVEMBAR	0.52	6.8	50.7	49	17	32	1.6	38.5	2.1	0.23	<0,001	<0,00 09	0,06
DECEMBAR	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*

*analiza nije završena u momentu pisanja izveštaja

Utvrđivanje zagađenosti vazduha u naselju Odžaci (aerosediment) vršeno je na dva merna mesta, na lokalitetu Kneza Miloša 24 i Ive Lole Ribara 59 Odžaci.

MESE CI	Zbirna statistika /- Mikrolokacija	Vrednosti parametara	Količina padavina l / m ² /dan	pH	Elektro- provo- dljivost	Ukupne taložne materije mg/m ² /dan	Rastvorene materije mg/m ² /dan	Nerastvo. materije mg/m ² /dan	Kalcijum mg/m ² /dan	Sulfati mg/m ² /dan	Hloridi mg/m ² /dan	Amonijak mg/m ² /dan	Olovo mg/m ² /dan	Kadmijum mg/m ² /dan	Cink mg/m ² /dan
I	Knez Mihajlova br. 24 N: 45° 30' 19,3" E: 19° 15' 33,5"	**	**	**	**	**	**	**	**	**	**	**	**	**	**
	Ive Lole Ribara br. 59 N: 45° 31' 0,2" E: 19° 16' 17,6"	**	**	**	**	**	**	**	**	**	**	**	**	**	**
II	Knez Mihajlova br. 24 N: 45° 30' 19,3" E: 19° 15' 33,5"	128	1,44	8,5	34,4	36	92	8,8	38,7	2,9	1,07	<0,01	<0,01	0,17	
	Ive Lole Ribara br. 59 N: 45° 31' 0,2" E: 19° 16' 17,6"	189	2,13	8,1	32,2	51	138	8,9	57,2	8,5	1,17	<0,02	<0,02	0,28	
III	Knez Mihajlova br. 24 N: 45° 30' 19,3" E: 19° 15' 33,5"	54	0,75	6,0	78	46	8	4,8	54,5	1,5	1,35	<0,01	<0,01	0,09	
	Ive Lole Ribara br. 59 N: 45° 31' 0,2" E: 19° 16' 17,6"	251	0,74	6,3	88	44	207	5,1	100,4	1,5	1,21	<0,01	<0,01	0,08	
IV	Knez Mihajlova br. 24 N: 45° 30' 19,3" E: 19° 15' 33,5"	258	2,58	7,4	37	64	194	11,2	53,0	5,2	1,40	<0,03	<0,03	0,34	
	Ive Lole Ribara br. 59 N: 45° 31' 0,2" E: 19° 16' 17,6"	168	2,89	7,3	38	84	84	5,6	66,7	5,8	6,89	<0,03	<0,03	0,35	
V	Knez Mihajlova br. 24 N: 45° 30' 19,3" E: 19° 15' 33,5"	206	2,26	7,7	46	95	111	5,8	49,2	4,5	0,97	<0,02	<0,02	0,27	
	Ive Lole Ribara br. 59 N: 45° 31' 0,2" E: 19° 16' 17,6"	297	2,4	7,6	50	79	218	8,4	52,2	4,8	1,97	<0,02	<0,02	0,29	
VI	Knez Mihajlova br. 24 N: 45° 30' 19,3" E: 19° 15' 33,5"	302	1,78	7,4	115	128	174	8,5	80,8	3,6	11,27	<0,02	<0,02	0,23	
	Ive Lole Ribara br. 59 N: 45° 31' 0,2" E: 19° 16' 17,6"	66	1,65	7,1	52	56	10	5,0	74,1	3,3	5,19	<0,02	<0,02	0,20	
VII	Knez Mihajlova br. 24 N: 45° 30' 19,3" E: 19° 15' 33,5"	344	1,28	6,7	58	48	296	6,2	91,0	2,6	2,46	<0,01	<0,01	0,15	
	Ive Lole Ribara br. 59 N: 45° 31' 0,2" E: 19° 16' 17,6"	139	1,02	6,2	118	80	59	6,2	261,1	2,0	4,04	<0,01	<0,01	0,11	
VIII	Knez Mihajlova br. 24 N: 45° 30' 19,3" E: 19° 15' 33,5"	75	0,80	8,1	79	42	33	4,4	8,7	3,2	0,35	<0,01	<0,01	0,10	
	Ive Lole Ribara br. 59 N: 45° 31' 0,2" E: 19° 16' 17,6"	110	0,24	8,2	153	17	93	2,0	0,3	0,9	0,50	<0,01	<0,01	0,05	

IX	Knez Mihajlova br. 24 N: 45° 30' 19,3" E: 19° 15' 33,5"	36	0,96	8,4	52	32	4	3,8	50,9	1,9	0,79	<0,001	<0,00 09	0,11
	Ive Lole Ribara br. 59 N: 45° 31' 0,2" E: 19° 16' 17,6"	103	0,88	7,8	103	59	44	4,0	85,4	3,5	5,08	<0,001	<0,00 09	0,11
X	Knez Mihajlova br. 24 N: 45° 30' 19,3" E: 19° 15' 33,5"	40	0,46	8,1	97	27	13	2,6	40,9	0,9	0,38	<0,001	<0,00 09	0,6
	Ive Lole Ribara br. 59 N: 45° 31' 0,2" E: 19° 16' 17,6"	87	0,64	7,7	101	43	44	4,4	49,6	2,6	1,25	<0,001	<0,00 09	0,08
XI	Knez Mihajlova br. 24 N: 45° 30' 19,3" E: 19° 15' 33,5"	40	2,75	8,0	114	21	19	6,6	12,9	5,5	1,40	0,02	<0,00 6	0,33
	Ive Lole Ribara br. 59 N: 45° 31' 0,2" E: 19° 16' 17,6"	108	2,62	8,3	39	79	29	5,5	10,0	5,2	1,13	0,01	<0,00 6	0,34
XII	Knez Mihajlova br. 24 N: 45° 30' 19,3" E: 19° 15' 33,5"	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
	Ive Lole Ribara br. 59 N: 45° 31' 0,2" E: 19° 16' 17,6"	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*

*rezultati merenja nisu završeni u momentu sačinjavanja izveštaja

**nije bilo merenja u januaru

U gradu Kuli u toku 2023. godine godine vrši se analiza koncentracije čestica PM10 u vazduhu. Njihove koncentracije su bile izvan okvira vrednosti propisanih Uredbom o uslovima za monitoring i zahtevima kvaliteta vazduha (Službeni glasnik RS br. 11/2010), Uredbom o izmenama i dopunama Uredbe o uslovima za monitoring i zahtevima kvaliteta vazduha (Službeni glasnik RS, br 75/2010) i Uredbom o izmenama i dopunama Uredbe o uslovima za monitoring i zahtevima kvaliteta vazduha (Službeni glasnik RS br. 63/2013) 3 dana u januaru, 3 dana u februaru, 3 dana u martu, 0 dana u aprilu i 0 dana u maju i junu.

Rezultati za Kulu 2023. godina

	Januar	Februar	Mart	April	Maj	Jun	Jul	Avgust	Sept.	Oktobar	Novemb.	Decembar
Ispitivani parametar	PM 10	PM 10	PM 10	PM 10	PM 10	PM 10	PM 10	PM 10	PM 10	PM 10	PM 10	PM 10
Br. dana prekoračenja	3	3	3	0	0	0	0	0	0	2	0	*

*Uredbom o uslovima za monitoring i zahtevima kvaliteta vazduha (Službeni glasnik RS br. 11/2010), Uredbom o izmenama i dopunama Uredbe o uslovima za monitoring i zahtevima kvaliteta vazduha (Službeni glasnik RS, br 75/2010) i Uredbom o izmenama i dopunama Uredbe o uslovima za monitoring i zahtevima kvaliteta vazduha (Službeni glasnik RS br. 63/2013)

Izrada mesečnih izveštaja o rezultatima kontrole kvaliteta vazduha na teritoriji okruga

Sačinjeno je 12 mesečnih izveštaja o rezultatima kontrole kvaliteta vazduha na teritoriji grada Sombora i 12 mesečnih izveštaja o rezultatima kontrole kvaliteta vazduha na teritoriji grada Kula.

4. Evidentiranje, prikupljanje i formiranje baze podataka o kvalitetu otpadnih voda iz industrijskih objekata i dispoziciji čvrstog otpada

Broj industrijskih objekata, broj mernih mesta i broj ispitivanja kvaliteta otpadnih voda iz industrijskih objekata u izveštajnom periodu

Izvršena je kontrola otpadne vode u 21 objekata. Uzeto je 125 uzoraka otpadne vode. Od kontrolisanih uzoraka 69 (55,2%) su bila neodgovarajuća. Razlog neispravnosti uzoraka su povećane vrednosti HPK, BPK5, suspendovane materije, etarski ekstrakt, ukupan azot, ukupan fosfor.

Broj deponija

Izvršen je higijenski nadzor na 1 deponiji na okrugu.

Oцена deponije

1 deponija je ocenjena kao nehigijenska.

5. Evidentiranje, prikupljanje i formiranje baze podataka značajnih za sprovođenje Programa zaštite stanovništva od zaraznih bolesti (u oblasti higijene)

Izrada godišnjeg izveštaja o radu na Programu zaštite stanovništva od zaraznih bolesti na teritoriji okruga

Sačinjen je i dostavljen godišnji izveštaj o radu na sprečavanju i suzbijanju zaraznih bolesti (u oblasti higijene) na teritoriji okruga izveštaj se odnosio na 2022. god.

6. Evidentiranje, prikupljanje i formiranje baze podataka o utvrđenim faktorima rizika u školskoj sredini, po zdravlje školske dece i omladine

Obavljeno je devet sanitarno higijenskih nadzora u školskim (5) i predškolskim objektima (4) koji su planirani. Uzeto 424 uzoraka briseva u predškolskim i osnovnoškolskim ustanovama od kojih je 16 briseva bilo mikrobiološki neispravno zbog prisustva većeg broja aerobnih mezofilnih bakterija, Urađena je analiza 93 uzorka namirnica u školskim, predškolskim ustanovama i domu učenika analiziranih na mikrobiološka ispitivanja 2 nisu odgovarala zbog većeg broja mikroorganizama.

Urađeno je 145 analiza energetske vrednosti obroka iz predškolskih, školskih objekata i srednjoškolskog doma učenika.

Vršen je nadzor u Transitno prihvatnom centru (za migrante) smeštenom u Somboru (jednom mesečno) takođe uziman je jednom mesečno i uzorak vode na mikrobiološku i hemijsku analizu i uzorak kuvanog obroka na mikrobiološku analizu i celodnevni obrok na energetska vrednost do meseca oktobra kada je centar ispražnjen.

► Aktivnosti centra sa higijenu i humanu ekologiju sprovode se u skladu sa planom i aktuelnom epidemiološkom situacijom.

PROMOCIJA ZDRAVLJA - PREPORUKE

- Vrednosti pokazatelja vitalne statistike zahtevaju definisanje i sprovođenje pronatalitetnih mera i aktivnosti u cilju povećanja nataliteta.
- Neophodno je sprovođenje mera prevencije na smanjenju smrtnosti i redukciji faktora rizika koji doprinose visokom učešću hroničnih nezaraznih bolesti kako u oboljevanju tako i u umiranju stanovništva.
- Intersektorska saradnja je neophodna u unapređenju zdravlja stanovništva jer neke od ključnih odrednica zdravlja leže izvan zdravstvenog sektora. Aktivnosti treba realizovati timskim radom, multisektorskim i multidisciplinarnim pristupom i partnerskim odnosom sa sistemom obrazovanja, socijalne zaštite, lokalnom zajednicom, sredstvima informisanja i nevladinim organizacijama.
- Kontinuirano sprovođenje aktivnosti i programa prevencije najučestalijih oboljenja, pre svega kardiovaskularnih i malignih bolesti kao vodećih uzroka smrti stanovništva.
- Jedan od osnovnih puteva za produženje očekivanog trajanja života i unapređenja zdravlja jeste promocija zdravlja u svim fazama života – unapređenje zdravlja i preventivne zdravstvene zaštite, motivacija zdravstvenih radnika uz promovisanje ponašanja koje vodi zdravlju i smanjenju riziko faktora i dosledno sprovođenje mera koje su utvrđene Programima zdravstvene zaštite za borbu protiv ovih bolesti.
- Povećanje odaziva stanovništva na sistematske preglede kao značajne mere u otkrivanju bolesti i poremećaja u zdravlju svih kategorija stanovništva (deca, žene, radno aktivno stanovništvo, stari), intenziviranjem preventivnog rada izabranog lekara, edukacijom edukatora i uključivanjem sredstava javnog informisanja.
- Podizanje nivoa svesti o značaju preventivno zaštitnih aktivnosti za zaštitu zdravlja dece u predškolskim i školskim ustanovama kroz rad u lokalnoj zajednici (zdravstvene ispravnosti vode za piće, preduzimanje preventivnih protivepidemijskih mera, analiza obroka društvene ishrane i određivanje nutritivne vrednosti, kontrola briseva sa površina, kontrola sadržaja natrijum-hlorida u svim uzorcima.
- Edukacija i senzibilizacija mladih na probleme zloupotrebe psihotropnih supstanci i razvijanje zdravih stilova života.

- Prevenција i kontrola zaraznih bolesti u cilju unapređenja zdravlja.
- Poboljšanje kvaliteta podataka zdravstvene statistike i saradnje između institucija koje učestvuju u procesu prikupljanja i obrade podataka.
- Unapređenje saradnje sa mass medijima na promociji zdravlja.

ŽIVOTNA SREDINA - PREPORUKE

- Obezbeđivanje mikrobiološke ispravnosti vode za piće a u slučaju neispravnosti preduzimanje korektivnih mera u smislu hiperdezinfekcije i ispiranja vodovoda.
- Dalja stalna kontrola, odnosno monitoring zdravstvene ispravnosti prečišćene hlorisane vode za piće.
- Efikasno prečišćavanje vode namenjene ljudskoj upotrebi.
- Kontrolisana dezinfekcija vode za piće od mesta proizvodnje do krajnjeg potrošača.
- Redovno održavanje vodovodnog sistema.
- Praćenje i ocena zdravstvene ispravnosti površinskih voda.
- Sprovođenje redovne kontrole kvaliteta - prikupljanje, obrada, analiza i prećenje podataka dobijenih monitoringom površinske vode.
- U slučaju potrebe, a na osnovu rezultata analiza, dati predlog korektivne mere.
- Podizati nivo svesti o značaju dostunosti i zdravstvene bezbednosti površinske vode i značaju očuvanja voda od zagađivanja, kroz rad u lokalnoj zajednici.
- Redovna kontrola vode za kupanje iz otvorenih javnih bazena, ispitivanje mikrobiološke i fizičko-hemijske ispravnosti a po potrebi i druge analize.
- Prečišćivanje industrijskih otpadnih voda pre njihovog ispuštanja u vodotokove.
- Adekvatna dispozicija tečnog i čvrstog otpada.
- Izgradnja uređenih sanitarnih deponija.
- Monitoring ambijentalnog vazduha u cilju očuvanja i poboljšanja kvaliteta vazduha kako bi se sprečile ili smanjile štetne posledice po zdravlje ljudi i/ili životnu sredinu.

pred merenja aerosedimenta potrebno je praćenje standardnih parametara: sumpordioksida, dioksidnihoksida i čađi i suspendovane čestice veličine $10\mu\text{m}$ – PM10, suspendovane čestice veličine $2.5\mu\text{m}$ – PM2.5 i ugljovodonike u vazduhu (aromatični i alifatični), BTX (benzen, toluen i ksilen) i PAH uključujući benz(a)piren.

- Povećati pošumljenost, izvršiti ozelenjavanje neozelenjenih površina. Preusmeravanje saobraćaja i izgradnja zaobilnica oko grada mogu pozitivno uticati na smanjenje koncentracija zagađujućih materija u vazduhu.
- Ugradnja filtera na industrijskim postrojenjima i korišćenje ekoloških goriva (gas, sunce, vetar) za grejanje domaćinstava i u industriji.
- Sistematsko merenje i ocenjivanje nivoa buke u životnoj sredini a u cilju dobijanja relevantnih informacija kao i planiranja i preduzimanja mere zaštite i informisanja javnosti.
- Sprovođenje sistematske kontrole ishrane i sanitarno-higijenskih uslova u predškolskim i školskim ustanovama.